

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ειδική έκθεση αριθ. 17

2013

**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΒΟΗΘΕΙΑΣ**

EL

Ειδική έκθεση αριθ. 17 // 2013

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ. +352 4398-1
Φαξ +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Ειδική έκθεση αριθ. 17 // 2013

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Δελτίο καταλογογράφησης υπάρχει στο τέλος του τεύχους.
Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014

ISBN 978-92-9241-588-4
doi:10.2865/17692

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημεία

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

I-VI **ΣΥΝΟΨΗ**

1-14 **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

1-2 **ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

3-6 **ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

7-9 **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ**

10-14 **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ**

15-16 **ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

17-64 **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

17-25 **Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΚΕ ΟΡΘΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΑ**

18-20 **Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΕΔΩΣΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

21-25 **Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΕΤΑΙΡΩΝ**

26-64 **Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ**

28-39 **Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΧΡΗΣΕΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ**

40-41 **Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙ ΣΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

42-51 **ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΘΕΣΠΙΣΤΕΙ ΑΚΟΜΗ ΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ**

52-55 **Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΤΕ ΔΕΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ**

56-64 **Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΔΕΝ ΕΔΡΑΣΑΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΕΙΩΣΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

65-69 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ, ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΚΑΙ ΑΦΡΙΚΗ**
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ — ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ EUROPEAID ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2003-2012**
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ — ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013**
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV — ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ**
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V — ΚΥΡΙΕΣ ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI — ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ «ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ» ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΑΚΕ: Κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού

ΑΜΝΚ: Αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη

ΔΑΝΤ: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

ΔΤΜ: Διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών

ΕΑΒ: Επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια

ΕΜΓΕΣ: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης

ΕΟΠ: Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής

ΕΤΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

ΕΥΕΔ: Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

ΛΑΧ: Λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες

ΜΑΣ: Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας

ΟΔΕ: Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΠΔΠ: Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο

ΜΚΟ: Μη κυβερνητικές οργανώσεις

ΠΤΚ: Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα

ΣΕΔΕ: Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών

ΤΚΤ: Ταμείο καθαρών τεχνολογιών

ΧΤΕ: Χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης

ΔΙΡΕΧΟ: Πρόγραμμα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των καταστροφών της ΕΧΟ

ΔΡΡ: Μείωση του κινδύνου καταστροφών

ΕΧΟ: Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας

ΕΝΡΤΡ: Θεματικό πρόγραμμα της ΕΕ για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων περιλαμβανομένης και της ενέργειας

FCPF: Μέσο εταιρικής σχέσης για το μονοξείδιο του άνθρακα των δασών (Forest Carbon Partnership Facility)

FLEGT: Πρόγραμμα για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (Forest Law Enforcement, Governance and Trade Programme)

FTI: Πρωτοβουλία ταχείας υλοποίησης (Fast Track Initiative)

GCCA: Συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη

GEEREF: Παγκόσμιο Ταμείο Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

GEF: Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο

GFDRR: Παγκόσμια διευκόλυνση για τη μείωση των καταστροφών και την αποκατάσταση

MMR: Μηχανισμός παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

UNDP: Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών

REDD: Μείωση των εκπομπών από την αποψίλωση και υποβάθμιση των δασών (Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation)

UNEP: Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον

UNFCCC: Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος

ΣΥΝΟΨΗ

I.

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές απειλές για τον πλανήτη μας. Εκατομμύρια άτομα στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι πιθανόν να οδηγηθούν και πάλι στη φτώχεια λόγω της κλιματικής αλλαγής, η οποία συνιστά ουσιαστική απειλή για την οικονομική ανάπτυξη και την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας. Οι ανεπτυγμένες χώρες έχουν δεσμευθεί να αυξήσουν τη στήριξη που παρέχουν στις αναπτυσσόμενες χώρες στην προσπάθειά τους να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή και να μετριάσουν τον αντίκτυπό της. Συλλογικά, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της χορηγούν τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

II.

Το Συνέδριο διενέργησε έλεγχο της παροχής από την ΕΕ χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Εξέτασε εάν η Επιτροπή διαχειρίστηκε ορθά τις δαπάνες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, οι οποίες προέρχονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Το Συνέδριο εξέτασε επίσης εάν η Επιτροπή έλαβε τα απαραίτητα μέτρα για την προώθηση του συντονισμού με τα κράτη μέλη της ΕΕ όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και εάν ο εν λόγω συντονισμός αποδείχθηκε επαρκής.

III.

Όσον αφορά τη διαχείριση της στήριξης για το κλίμα που χρηματοδοτήθηκε από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ, η Επιτροπή σημείωσε ικανοποιητικές επιδόσεις. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις πολιτικής, η Επιτροπή αύξησε σταθερά τις δαπάνες για το κλίμα που χρηματοδοτούνταν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ. Εστίασε στις δέουσες προτεραιότητες και προσάρμοσε τα προγράμματά της στις ειδικές συνθήκες των επιμέρους χωρών-εταίρων.

ΣΥΝΟΨΗ

IV.

Ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής κρίθηκε ανεπαρκής. Η Επιτροπή δεν έχει παράσχει επαρκή καθοδήγηση σε ορισμένους τομείς και τα κράτη μέλη δεν ανταποκρίθηκαν επαρκώς σε ορισμένες πρωτοβουλίες της. Απαιτούνται πολλές περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ και των προγραμμάτων ανά χώρα των κρατών μελών. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν έχουν καταλήξει σε συμφωνία για τον τρόπο επίτευξης της δέσμευσης όσον αφορά την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έως το 2020. Δεν έχει θεσπιστεί ακόμη ένα εύρωστο σύστημα παρακολούθησης, διαβίβασης πληροφοριακών στοιχείων και επαλήθευσης που θα παρέχει συνολική και αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τις δαπάνες της Επιτροπής και των κρατών μελών για το κλίμα, με σκοπό να παρακολουθείται η συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις. Επίσης, παραμένει αδιευκρίνιστος ο βαθμός στον οποίο έχουν υλοποιηθεί οι δεσμεύσεις της χρηματοδότησης ταχείας εκκίνησης (ΧΤΕ). Δεν έχουν καταβληθεί προσπάθειες ώστε να μειωθεί ο πολλαπλασιασμός των ταμείων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, απαιτείται σημαντικός περαιτέρω συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

V.

Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή διαχειρίστηκε ορθά τις δαπάνες της ΕΕ που σχετίζονται με το κλίμα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ. Εντούτοις, προκειμένου η ΕΕ να μεγιστοποιήσει τον διεθνή της αντίκτυπο, θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

VI.

Το Συνέδριο συνιστά τα ακόλουθα:

α) Η Επιτροπή οφείλει:

- να προτείνει έναν χάρτη πορείας σχετικά με την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, με σκοπό την επίτευξη του στόχου της συμφωνίας της Κοπεγχάγης έως το 2020.
- να εξασφαλίσει ανεξάρτητη αξιολόγηση της συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη.

β) η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ οφείλουν:

- να διαβιβάσουν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον βαθμό στον οποίο υλοποιείται ο στόχος της αναπτυξιακής βοήθειας, ήτοι οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ να ανέλθουν, για δράσεις σχετικά με το κλίμα, στο 20 % κατά την περίοδο 2014-2020.

γ) η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν:

- στο πλαίσιο του κανονισμού περί μηχανισμού παρακολούθησης να συμφωνήσουν επί κοινών προτύπων για την παρακολούθηση, τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων και την επαλήθευση της χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με σκοπό την υλοποίηση του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για τον καταμερισμό εργασίας όσον αφορά τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

1. Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει όλο και περισσότερο δυσμενή αντίκτυπο στο κλίμα της Γης, λόγω της καύσης ορυκτών καυσίμων, της αποψίλωσης των δασών και της κτηνοτροφίας. Οι μέσες παγκόσμιες θερμοκρασίες αυξάνονται και ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως τυφώνες, πλημμύρες και ξηρασίες, είναι όλο και συχνότερα. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει άμεσα την υγεία, τη ζωή και τον βιοπορισμό των ανθρώπων και επηρεάζει έμμεσα την επισιτιστική ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των οικονομιών που βασίζονται σε φυσικούς πόρους.
2. Στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC) επισημαίνεται ότι η κλιματική αλλαγή είναι πιθανόν να υπονομεύσει την αειφόρο ανάπτυξη, να αυξήσει τη φτώχεια και να επιβραδύνει ή να αποτρέψει την υλοποίηση των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας¹. Πολλές αναπτυσσόμενες χώρες είναι ευάλωτες έναντι της κλιματικής αλλαγής: σε πολλές περιπτώσεις δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους για την αντιμετώπιση των όλο και ταχύτερα επεκτεινόμενων κινδύνων για τους υδάτινους πόρους, την ενέργεια, το έδαφος, τα δάση, τους υδροβιότοπους, τα άγρια ζώα και τα ιχθυαποθέματα, πόρους από τους οποίους εξαρτώνται άμεσα για τον βιοπορισμό τους.

¹ UNFCCC, «*Climate Change: Impacts, vulnerabilities and adaptation in developing countries*» (Κλιματικές μεταβολές: αντίκτυπος, τρωτότητα και προσαρμογή στις αναπτυσσόμενες χώρες), (2007), σ. 42.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

3. Η UNFCCC αποτελεί το παγκόσμιο βήμα για τον συντονισμό της διεθνούς δράσης υπέρ του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στις επιπτώσεις της. Βασική αρχή της UNFCCC είναι η «κοινή αλλά διαφοροποιημένη ευθύνη»: οι ανεπτυγμένες χώρες θα πρέπει να ηγούνται στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και να στηρίζουν τις αναπτυσσόμενες χώρες στις προσπάθειές τους για προσαρμογή και μετριασμό του ανθρακικού, εφόσον οι αναπτυσσόμενες χώρες είναι αυτές με τη μικρότερη συμβολή στη συσσώρευση αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, αλλά και εκείνες που θα πληγούν περισσότερο από την κλιματική αλλαγή. Με άλλα λόγια, ο ρυπαίνων πρέπει να πληρώνει.
4. Τα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC συνέρχονται σε ετήσια βάση από το 1995 και αξιολογούν την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Οι συνεδριάσεις αυτές ονομάζονται ΔτΜ, ήτοι διάσκεψη των μερών. Οι πλέον πρόσφατες ΔτΜ πραγματοποιήθηκαν στην Ντόχα τον Νοέμβριο του 2012 (ΔτΜ 18) και στη Βαρσοβία τον Νοέμβριο του 2013 (ΔτΜ 19).

5. Στη ΔτΜ 15 (Κοπεγχάγη 2009), οι ανεπτυγμένες χώρες συμφώνησαν να αναλάβουν εθελοντική δέσμευση (τη συμφωνία της Κοπεγχάγης) για «νέα και πρόσθετη» χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να ενισχυθούν στις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω του μετριασμού, της προσαρμογής, της ανάπτυξης και μετάδοσης της τεχνολογίας, καθώς και μέσω δράσεων οικοδόμησης ικανοτήτων. Η συμφωνία περιλάμβανε:
- α) βραχυπρόθεσμη δέσμευση, αποκαλούμενη «χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης» (ΧΤΕ), ύψους περίπου 30 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, για το χρονικό διάστημα 2010-2012. Στόχος της ΧΤΕ ήταν η ενίσχυση των αναπτυσσόμενων χωρών κατά την εφαρμογή άμεσης, επείγουσας δράσης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η παροχή στις εν λόγω χώρες της δυνατότητας να απορροφήσουν σε περισσότερο μακροπρόθεσμο διάστημα μεγαλύτερα ποσά χρηματοδότησης.
  - β) περισσότερο μακροπρόθεσμη δέσμευση για αύξηση του ποσού χρηματοδότησης που αφορά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σε 100 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ετησίως έως το 2020, από ένα ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών πόρων, δημόσιων και ιδιωτικών, διμερών και πολυμερών, περιλαμβανομένων καινοτόμων πηγών χρηματοδότησης.
6. Η ΔτΜ 16 (Κανκούν 2010) έδωσε συνέχεια στη συμφωνία της Κοπεγχάγης εγκρίνοντας τη θέσπιση ενός παγκόσμιου Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα (ΠΤΚ) στο οποίο θα διοχετεύεται το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης. Η ΔτΜ 16 επαναβεβαίωσε προηγούμενες δεσμεύσεις, σύμφωνα με τις οποίες η χρηματοδότηση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή συνιστά προτεραιότητα για τις πλέον ευάλωτες αναπτυσσόμενες χώρες, συγκεκριμένα τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ), τα αναπτυσσόμενα μικρά νησιωτικά κράτη (ΑΜΝΚ) και την Αφρική (βλέπε **παράρτημα Ι**).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

7. Η πολιτική της ΕΕ που αφορά την κλιματική αλλαγή σε σχέση με τις αναπτυσσόμενες χώρες χρονολογείται από το 2003². Έκτοτε έχει επικαιροποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει και να τονίσει ορισμένους τομείς, συγκεκριμένα την προσαρμογή³ (2004), τη μείωση των κινδύνων καταστροφών⁴ (2009), την ενίσχυση της ανάπτυξης ικανοτήτων και τη μεταφορά τεχνολογίας στους τομείς της βιώσιμης γεωργίας και ενέργειας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο στρατηγικών μείωσης της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν⁵ (2011).

² COM(2003) 85 τελικό της 11ης Μαρτίου 2003.

³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου αριθ. 15164/04 της 24ης Νοεμβρίου 2004 για τις κλιματικές μεταβολές στο πλαίσιο της συνεργασίας για την ανάπτυξη (<http://consilium.europa.eu>).

⁴ COM(2009) 84 τελικό της 23ης Φεβρουαρίου 2009.

⁵ COM(2011) 637 τελικό της 13ης Οκτωβρίου 2011.

- 8.** Η κλιματική αλλαγή συνιστά βασική προτεραιότητα της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ. Στο κοινό έγγραφο που κατάρτισαν η ΕΥΕΔ και η Επιτροπή το 2011 διατυπωνόταν η προειδοποίηση ότι η κλιματική αλλαγή ενέχει σημαντικές επιπτώσεις ως προς την ασφάλεια. Αναγνώριζε τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν η Ύπατη Εκπρόσωπος, η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συνεργαζόμενες με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διπλωματίας για το κλίμα και ενθάρρυνε την κατάρτιση κοινών προγραμμάτων βοήθειας, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη προσπαθειών⁶. Το Συμβούλιο δημιούργησε ένα δίκτυο «πράσινης διπλωματίας» της ΕΕ το 2003 και ζήτησε ένα πιο προορατικό και στοχευμένο διπλωματικό θεματολόγιο της ΕΕ για το κλίμα, με στόχο τη μεγιστοποίηση των συλλογικών προσπαθειών και την περαιτέρω αναβάθμιση της φωνής της ΕΕ στον τομέα του κλίματος διεθνώς⁷.
- 9.** Ο συντονισμός της αναπτυξιακής βοήθειας αποτελεί ευθύνη που επιμερίζονται η ΕΕ και τα κράτη μέλη. Το άρθρο 210 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι αυτό ισχύει «για να προάγουν τη συμπληρωματικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους» και ότι η Επιτροπή «μπορεί να αναλαμβάνει κάθε πρωτοβουλία για αυτόν τον σκοπό⁸». Προκειμένου να διασφαλίζεται αυτός ο συντονισμός, η Επιτροπή προσυπέγραψε τη Δήλωση των Παρισίων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας (2005) και το Συμβούλιο ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Συναίνεση για την Ανάπτυξη (2006): η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύονται να προαγάγουν τον καλύτερο συντονισμό των χορηγών βοήθειας και τη συμπληρωματικότητα και οφείλουν να αναλάβουν ηγετικό ρόλο κατά την υλοποίηση της Δήλωσης των Παρισίων. Το 2008 η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εγκαινίασαν την πρωτοβουλία ταχείας υλοποίησης της ΕΕ (FTI — Fast Track Initiative) σχετικά με τον καταμερισμό της εργασίας, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της βοήθειας μέσω της εφαρμογής του «Κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για τον καταμερισμό της εργασίας»⁹.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

- 10.** Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύθηκαν να συνεισφέρουν 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ (10 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ) στην πρωτοβουλία ΧΤΕ (βλέπε σημείο 5), διαθέτοντάς τα με ισόρροπο τρόπο σε μέτρα προσαρμογής και μετριασμού, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της συμφωνίας του Κανκούν. Το μερίδιο της Επιτροπής επί του συνολικού ποσού της δέσμευσης ανέρχεται σε 150 εκατομμύρια ευρώ για το χρονικό διάστημα 2010-2012.
- 11.** Η περισσότερη μακροπρόθεσμη δέσμευση της συμφωνίας της Κοπεγχάγης αφορούσε τη διάθεση 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ ετησίως έως το 2020, αλλά δεν προσδιορίστηκε η κατανομή αυτού του ποσού μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών. Η Επιτροπή εκτιμά, ωστόσο, ότι το μερίδιο της ΕΕ και των κρατών μελών στο πλαίσιο αυτής της παγκόσμιας προσπάθειας κυμαίνεται από 29 % έως 38 % του συνόλου (δηλαδή μεταξύ 22 και 29 δισεκατομμυρίων ευρώ)¹⁰.

⁶ http://eeas.europa.eu/environment/docs/2011_joint_paper_euclimate_diplomacy_en.pdf

⁷ http://consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/137587.pdf

⁸ Άρθρο 210, παράγραφος 1: Για να προάγουν τη συμπληρωματικότητα και την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους, η Ένωση και τα κράτη μέλη συντονίζουν τις πολιτικές τους στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη και συνεννοούνται για τα προγράμματα σχετικά με την παροχή βοήθειας, μεταξύ άλλων στα πλαίσια διεθνών οργανισμών και διεθνών διασκέψεων, και μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δράσεις. Όταν χρειάζεται, τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην εφαρμογή των κοινοτικών προγραμμάτων βοήθειας της Ένωσης. Άρθρο 210, παράγραφος 2: Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για την προώθηση του συντονισμού που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

⁹ Συμβούλιο Υπουργών της 15ης Μαΐου 2007, έγγραφο αριθ. 9558/07.

¹⁰ SEC(2011) 487 τελικό της 8ης Απριλίου 2011, σ. 18 (http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/financial_operations/pdf/sec_2011_487_final_en.pdf).

- 12.** Η Επιτροπή χρηματοδοτεί την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας με πόρους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Το διάστημα 2003-2012, η EuropeAid διέθεσε περίπου 4 650 εκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και η ECHO διέθεσε 155 εκατομμύρια ευρώ για τη χρηματοδότηση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Βλέπε **παράρτημα II** για περαιτέρω λεπτομέρειες.
- 13.** Η χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παρέχεται στο πλαίσιο τόσο θεματικών¹¹ όσο και γεωγραφικών προγραμμάτων. Η χρηματοδότηση από την Επιτροπή για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής διοχετεύεται κυρίως μέσω διμερών προγραμμάτων με τις χώρες-εταίρους και περιφερειακούς οργανισμούς. Στο **παράρτημα III** παρέχεται επισκόπηση αυτών των διαύλων παροχής χρηματοδότησης.
- 14.** Στόχος της στήριξης της προσαρμογής είναι να μπορέσουν οι χώρες-εταίροι να αποκτήσουν ανθεκτικότητα έναντι των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Τα προγράμματα εστιάζουν στην προστασία των υποδομών, της βιομηχανίας και της γεωργίας έναντι των μεταβαλλόμενων μετεωρολογικών μοντέλων και της αύξησης της στάθμης της θάλασσας, καθώς και σε επενδύσεις στη διαχείριση των υδάτινων πόρων και σε καλλιέργειες ανθεκτικές στην ξηρασία. Στόχος της στήριξης για τον μετριασμό είναι η επίσπευση της μετάβασης προς μια παγκόσμια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Τα προγράμματα εστιάζουν στην ανάπτυξη τεχνολογιών καθαρής ενέργειας, στην ενεργειακή απόδοση και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μέσω της αειφόρου διαχείρισης και της διατήρησης των δασών και των αποθεμάτων άνθρακα.

¹¹ Κατά κύριο λόγο πρόκειται για το θεματικό πρόγραμμα για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένης και της ενέργειας (ENRTP), καθώς και για το θεματικό πρόγραμμα που αφορά την επισιτιστική ασφάλεια (FSTP).

ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 15.** Με τον εν λόγω έλεγχο εξετάστηκε η παροχή χρηματοδότησης από την ΕΕ προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η έκθεση εστιάζει στα ακόλουθα δύο ερωτήματα:
- α) Διαχειρίστηκε ορθά η Επιτροπή τη στήριξη για το κλίμα που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και από το ΕΤΑ;
  - β) Έλαβε η Επιτροπή τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση του συντονισμού με τα κράτη μέλη της ΕΕ όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής; Ήταν επαρκής αυτός ο συντονισμός;
- 16.** Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν οι χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής που αναλήφθηκαν από την Επιτροπή το διάστημα 2007-2013 με αντίκτυπο έως το 2020. Πραγματοποιήθηκαν εξέταση εγγράφων, έλεγχοι βάσει εγγράφων των προγραμμάτων σε δεκαέξι χώρες και δύο περιφέρειες, συνεντεύξεις και επιτόπιες επισκέψεις ελέγχου σε τέσσερις χώρες: Μπανγκλαντές, Ινδονησία, Τανζανία και Ουγκάντα. Τα κριτήρια ελέγχου και οι μέθοδοι συλλογής αποδεικτικών στοιχείων του ελέγχου περιγράφονται αναλυτικότερα στο **παράρτημα IV**.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΚΕ ΟΡΘΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΑ

- 17.** Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται κατά πόσον οι χρηματοδοτικοί πόροι που διέθεσε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής:
- α) αντικατοπτρίζουν επαρκώς τις δεσμεύσεις πολιτικής· και
  - β) προσαρμόστηκαν στις ειδικές συνθήκες των χωρών και περιφερειών-εταίρων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΕΔΩΣΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

- 18.** Η Επιτροπή αύξησε σταθερά τις δαπάνες για το κλίμα προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, μέσω του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ και του ΕΤΑ κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου που έληξε το 2012 (βλέπε **γράφημα 1**). Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνεται συμπληρωματική συνεισφορά ύψους 155 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία χορηγήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ΧΤΕ. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, διατέθηκαν περίπου 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ για προγράμματα σχετικά με το κλίμα έως τα τέλη του 2012, δηλαδή περίπου το 8 % του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ και της αναπτυξιακής χρηματοδότησης του ΕΤΑ (βλέπε **παράρτημα II, πίνακας 1**).
- 19.** Όσον αφορά την περίοδο 2014-2020, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο¹² έχει εγκρίνει τη διάθεση τουλάχιστον του 20 % των συνολικών δαπανών της ΕΕ σε δράσεις για το κλίμα, αντικατοπτρίζοντας τη στρατηγική προτεραιότητα της ΕΕ να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή. Αυτός ο στόχος του 20 % περιλαμβάνεται στο σχέδιο κανονισμού για τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας για την περίοδο 2014 έως 2020¹³, καθώς και στις οδηγίες προγραμματισμού για το ενδέκατο ΕΤΑ¹⁴. Εάν ο στόχος του 20 % εφαρμοστεί στο σύνολο της εξωτερικής βοήθειας, αυτό αντιστοιχεί κατ'επίσημο σε 11,6 δισεκατομμύρια ευρώ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας, δηλαδή πρόκειται για υπερτριπλάσια αύξηση σε σύγκριση με το ποσό που διατέθηκε κατά την περίοδο 2007-2013.
- 20.** Η υλοποίηση μιας τέτοιας δέσμευσης πολιτικής απαιτεί σημαντική προσπάθεια εκ μέρους της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και των χωρών-εταίρων. Εντούτοις, από τις συζητήσεις με τις αντιπροσωπείες της ΕΕ στις τέσσερις χώρες στις οποίες πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις κατέστη σαφές ότι δεν λαμβανόταν συστηματικά υπόψη η συμπερίληψη των στόχων της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής στον μελλοντικό προγραμματισμό: στο Μπανγκλαντές, η αντιπροσωπεία δεν σχεδίαζε να δώσει υψηλότερη προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στα προγράμματα και τη στρατηγική συνεργασία, ενώ στην Ουγκάντα και την Τανζανία διαπιστώθηκε ότι ίσχυε το αντίθετο¹⁵.

¹² Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 7ης και 8ης Φεβρουαρίου 2013 σχετικά με το ΠΔΠ 2014-20 (EUCO 37/13), σημείο 10: «[...] Οι στόχοι της δράσης για το κλίμα θα αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 20 % της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-20 [...]».

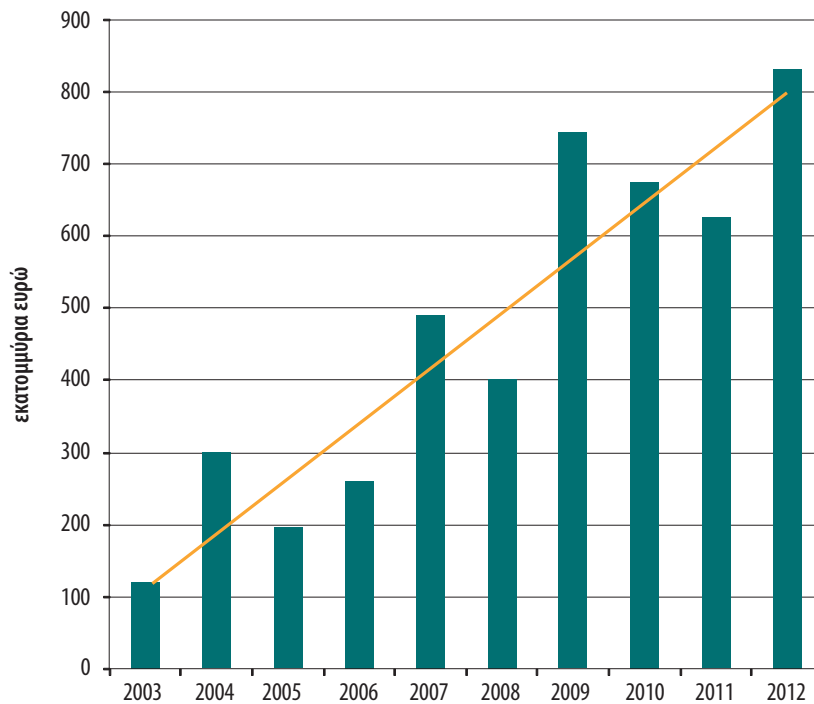
¹³ COM(2011) 840 τελικό της 7ης Δεκεμβρίου 2011.

¹⁴ «Οδηγίες προγραμματισμού για το ενδέκατο ΕΤΑ και τον ΜΑΣ 2014-2020» που εκδόθηκαν από την ΕΥΕΔ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με ημερομηνία 15 Μαΐου 2012 (βλέπε σημείο 3, υποσημείωση 2).

¹⁵ Η Ινδονησία είναι μία από τις 19 αναδυόμενες οικονομίες που θα ενταχθούν στο νεοσυσταθέν Μέσο Εταιρικής Σχέσης και, ως εκ τούτου, δεν θα είναι πλέον επιλέξιμη για διμερή βοήθεια στο πλαίσιο του ΜΑΣ από το 2014 και εξής.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΡΑΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2003-2012

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΕ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΕΤΑΙΡΩΝ

- 21.** Κατά την περίοδο 2007-2013, οι κατευθυντήριες οδηγίες προγραμματισμού της Επιτροπής απαιτούσαν την εκπόνηση αναλύσεων των κινδύνων και των ευκαιριών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή για κάθε χώρα-εταίρο¹⁶. Το 2009 εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες προς τις αντιπροσωπείες της ΕΕ υποδεικνύοντας τον τρόπο συμπερίληψης της κλιματικής αλλαγής σε συγκεκριμένους τομείς¹⁷.
- 22.** Όπως επισημαίνεται στο σημείο 6, στη συμφωνία της Κοπεγχάγης και στη ΔτΜ 16 στο Κανκούν τονίστηκε η ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, ειδικότερα για τις ΛΑΧ, τα ΑΜΝΚ και τις αφρικανικές χώρες¹⁸. Το Συμβούλιο ενέκρινε αυτές τις προτεραιότητες, χωρίς ωστόσο να θέσει ποσοτικούς προσδιορισμένους στόχους¹⁹. Εντούτοις, οι εν λόγω προτεραιότητες αντικατοπτρίζονται στις δεσμεύσεις της Επιτροπής για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

¹⁶ Περιβαλλοντικά προφίλ χωρών και περιβαλλοντικά προφίλ περιφερειών.

¹⁷ Εκδόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες για την ενσωμάτωση του περιβάλλοντος και της κλιματικής αλλαγής στην αναπτυξιακή βοήθεια. Επίσης, εκδόθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες για οκτώ τομείς παρέμβασης: υγεία, υποδομές, γεωργική και αγροτική ανάπτυξη, ενεργειακός εφοδιασμός, εκπαίδευση, ύδρευση και αποχέτευση, εμπόριο και επενδύσεις και διαχείριση στερεών αποβλήτων.

¹⁸ http://unfccc.int/cooperation_support/financial_mechanism/fast_start_finance/items/5646.php

¹⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου αριθ. 15265/1/09 REV1 της 1ης Δεκεμβρίου 2009, 9437/1/10 REV1 της 12ης Μαΐου 2010, 14957/10 της 14ης Οκτωβρίου 2010 και 15353/11 της 10ης Οκτωβρίου 2011 (<http://consilium.europa.eu>).

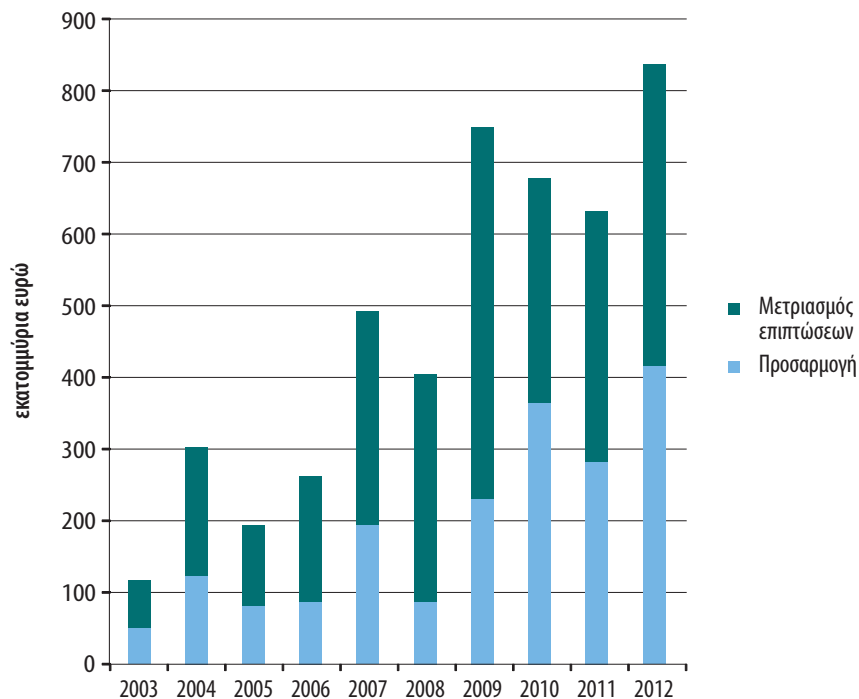
23.

Κατά την περίοδο 2003-2012, η χρηματοδότηση για την προσαρμογή αντιστοιχούσε σε ποσό ελαφρώς μικρότερο από το ήμισυ των δεσμεύσεων της Επιτροπής για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής (βλέπε **γράφημα 2**) και το αντίστοιχο μερίδιο ήταν μεγαλύτερο από το 2010 και εξής. Κατά τη διάρκεια της συνολικής περιόδου, το ήμισυ των δεσμεύσεων για την προσαρμογή στο πλαίσιο των προγραμμάτων ανά χώρα²⁰ στήριζε τις προσπάθειες προσαρμογής σε ΛΑΧ, ΑΜΝΚ και σε αφρικανικές χώρες (βλέπε **πίνακα 4** στο **παράρτημα II**).

²⁰ Τα δεδομένα της Επιτροπής δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του μεριδίου για τις ΛΑΧ, τα ΑΜΝΚ και τις αφρικανικές χώρες στα περιφερειακά προγράμματα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΡΕΑΙΔ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Συνέδριο προέβη σε εκτίμηση της κατανομής με άμεση εφαρμογή των αντίστοιχων ποσοστών επί του συνολικού ποσού (βλέπε **πίνακα 3** στο **παράρτημα II**).

- 24.** Όσον αφορά το δείγμα των δεκαέξι χωρών και των δύο περιφερειών που εξετάστηκαν, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή λάμβανε επαρκώς υπόψη τις τις προτεραιότητες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής που προσδιορίστηκαν για την πλειονότητα των εξετασθεισών χωρών και των περιφερειών-εταίρων στον προγραμματισμό της για την περίοδο 2007-2013²¹:
- α) Η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στην κλιματική αλλαγή σε δεκατρείς χώρες και στην περιφέρεια της Ασίας, στις οποίες η κλιματική αλλαγή εξετάστηκε είτε ως ειδικός τομέας προτεραιότητας της στρατηγικής της για την ανάπτυξη²² είτε στο πλαίσιο άλλου τομέα προτεραιότητας που αφορά το περιβάλλον, τη διαχείριση φυσικών πόρων, την αγροτική ανάπτυξη ή ακόμη και το εμπόριο και τις επενδύσεις²³.
  - β) Σε πέντε χώρες²⁴, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 ελήφθησαν αποφάσεις για την ενίσχυση της στήριξης σχετικά με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, προσθέτοντας νέους τομείς παρέμβασης ή αυξάνοντας τη διατιθέμενη χρηματοδότηση.
- 25.** Εξετάζοντας τις δεκαέξι χώρες στο δείγμα του, το Συνέδριο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση ενός επιπλέον επιμέρους δείγματος οκτώ χωρών και δύο περιφερειών²⁵, σχετικά με το κατά πόσον οι παρεμβάσεις της Επιτροπής για το κλίμα κάλυπταν τις προτεραιότητες που είχαν προσδιοριστεί από τις ίδιες τις χώρες-εταίρους. Το Συνέδριο έκρινε ότι τα προγράμματα είχαν τη δέουσα στοχοθέτηση.

Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ

- 26.** Το άρθρο 210 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναθέτει στην Επιτροπή τον ρόλο της βελτιστοποίησης του συντονισμού μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική προτεραιότητα της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, και η Επιτροπή έχει προσυπογράψει τη Δήλωση των Παρισίων σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας (βλέπε σημεία 7 και 8).
- 27.** Στην εν λόγω ενότητα αξιολογείται η πρόοδος που σημειώθηκε σε διάφορους τομείς, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι δράσεις της ΕΕ και των κρατών μελών είναι πράγματι συμπληρωματικές και αποδοτικές. Συγκεκριμένα, εξετάζονται τα εξής:
- α) εάν η Επιτροπή συντόνισε τα προγράμματά της ανά χώρα με τα αντίστοιχα προγράμματα των κρατών μελών·
  - β) εάν η Επιτροπή προώθησε τον συντονισμό με τα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις διεθνείς μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, όπως συμφωνήθηκε στη συμφωνία της Κοπεγχάγης του 2009·

²¹ Βλέπε **παράρτημα IV**.

²² Στην Κίνα, την Ουκρανία και τον περιφερειακό προγραμματισμό για την Ασία.

²³ Στο Μπανγκλαντές, τη Βολιβία, τη Βραζιλία, την Αιθιοπία, τη Γουιάνα, την Ινδονησία, το Μάλι, το Μαρόκο και την Ουγκάντα.

²⁴ Ινδονησία, Βολιβία, Κίνα, Ουκρανία και Μαρόκο.

²⁵ Μπανγκλαντές, Αιθιοπία, Ινδονησία, Μαυρίκιος, Νικαράγουα, Τανζανία, Ουκρανία και Ουγκάντα, καθώς και περιφέρειες της Ανατολικής Αφρικής και Ασίας.

- γ) τα επιτεύγματα ως προς την παρακολούθηση, την επαλήθευση και τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τις δεσμεύσεις χρηματοδότησης και την καταβληθείσα χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος·
- δ) σε ποιον βαθμό η πρόοδος που επιτεύχθηκε σε αυτούς τους τομείς καθιστά δυνατή την επαλήθευση και την ανάλυση των συνεισφορών της ΕΕ και των κρατών μελών στη ΧΤΕ· και
- ε) εάν η ΕΕ συνεισέφερε στην απλούστευση των μηχανισμών διοχέτευσης της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής («μείωση του κατακερματισμού»).

Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΧΡΗΣΕΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

- 28.** Η ανάγκη για συντονισμό της εξωτερικής βοήθειας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών τονίζεται σταθερά ανά τα έτη στα συμπεράσματα του Συμβουλίου²⁶. Σύμφωνα με τη Δήλωση των Παρισίων και την Ευρωπαϊκή Συναίνεση για την Ανάπτυξη, η βοήθεια θα πρέπει να εστιάζει σε τομείς όπου ο εκάστοτε χορηγός βοήθειας διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.
- 29.** Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ θεωρούν ότι ο καταμερισμός της εργασίας και ο προσδιορισμός των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε επίπεδο χώρας-εταίρου και συγκεκριμένου πλαισίου. Από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ αναμένεται να διερευνήσουν το ζήτημα του καταμερισμού της εργασίας. Δεν έχει διενεργηθεί συγκεκριμένη ανάλυση: τα συγκριτικά πλεονεκτήματα συνήθως υπολογίζονται βάσει της ικανότητας ενός χορηγού βοήθειας να ενσωματώνει τη διάσταση της κλιματικής αλλαγής σε συγκεκριμένο τομέα, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ανθρωπίνοι πόροι σε περιφερειακό ή κεντρικό επίπεδο. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν ανταλλάσσουν πληροφορίες στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών τους πρωτοβουλιών για το κλίμα σχετικά με τα διατιθέμενα ποσά ανά χώρα, ειδικότερα όσον αφορά τον προσδιορισμό των χωρών στις οποίες σημειώνονται σημαντικές αλληλοεπικαλύψεις («προτιμώμενες χώρες») ή κενά («ορφανές χώρες») ως προς τη δραστηριότητα των χορηγών βοήθειας και/ή σε επίπεδο χορηγήσεων βοήθειας. Ο κώδικας δεοντολογίας της ΕΕ ενθαρρύνει τη συμπληρωματικότητα και τον καταμερισμό της εργασίας στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής²⁷.
- 30.** Στην τρίτη έκθεση παρακολούθησης και αξιολόγησης της προόδου της FTI (βλέπε σημείο 9) καταγράφονται αμφίσημα αποτελέσματα²⁸. Εγκαινιάστηκε πιλοτικό καθεστώς με τη συμμετοχή των αντιπροσωπειών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών σε επιλεγμένο αριθμό χωρών (περιλαμβανομένου του Μπανγκλαντές), αλλά τα αποτελέσματα ήταν αποθαρρυντικά για λόγους που αφορούν τόσο τους χορηγούς βοήθειας όσο και τις χώρες εταίρους²⁹. Οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου συνάδουν με τα συμπεράσματα της ΕΑΒ/ΟΑΣΑ στην αξιολόγηση από ομοτίμους για την Ευρωπαϊκή Ένωση (2012), ήτοι ότι ένας συνδυασμός τεχνικών και πολιτικών φραγμών είχε ως αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ την πρόοδο την οποία προσδοκούσαν κατά τον κοινό προγραμματισμό³⁰.

²⁶ Βλέπε, για παράδειγμα, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 14ης Οκτωβρίου 2010 (Προπαρασκευαστικές εργασίες για τη 16η σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών (ΔτΜ 16) στη Σύμβαση Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC) και την 6η σύνοδο της Διάσκεψης των Μερών στο Πρωτόκολλο του Κιότο (Κανκούν, 29 Νοεμβρίου έως 10 Δεκεμβρίου 2010).

²⁷ Βλέπε τον κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ σχετικά με τη συμπληρωματικότητα και τον καταμερισμό της εργασίας στην αναπτυξιακή πολιτική <http://register.consilium.europa.eu/pdf/el/07/st09/st09558.el07.pdf>. Βλέπε επίσης τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 3166ης συνόδου του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 14ης Μαΐου 2012.

²⁸ SEC(2011) 502 τελικό της 19ης Απριλίου 2011, παράρτημα 5.

²⁹ Συμπεριλαμβάνονται: απουσία ικανοτήτων ή ενδιαφέροντος εκ μέρους της χώρας-εταίρου· έλλειψη επαρκών κανόνων διακυβέρνησης· περίπλοκες συνθήκες στην εκάστοτε χώρα· ύπαρξη άλλων μηχανισμών συντονισμού· απουσία συγχρονισμού των θεματολογίων ή των κύκλων προγραμματισμού των χορηγών βοήθειας· έλλειψη διαφάνειας εκ μέρους ορισμένων χορηγών βοήθειας· ισχυρά διμερή συμφέροντα· και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σαφής κυριαρχία της ΕΕ ως βασικού χορηγού βοήθειας.

³⁰ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/50155818.pdf> (σ. 22).

31. Ο αποτελεσματικός καταμερισμός της εργασίας και η συμπληρωματικότητα των δράσεων των χορηγών βοήθειας εξαρτώνται από διάφορους παράγοντες. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

- η προθυμία των χορηγών βοήθειας να συνεργαστούν στον τομέα της αποτελεσματικότητας της βοήθειας και της καταπολέμησης της διαφθοράς·
- η προθυμία των εθνικών αρχών να συνεργαστούν·
- η ύπαρξη εθνικής στρατηγικής για το κλίμα.

Τα ζητήματα αυτά εξετάζονται αναλυτικότερα στα σημεία 33 έως 39.

32. Η ποιότητα του συντονισμού των χορηγών βοήθειας για την κλιματική αλλαγή εμφάνιζε διακυμάνσεις στις τέσσερις χώρες που επισκέφθηκε το Συνέδριο. Η ποιότητα του συντονισμού βρισκόταν σε καλύτερα επίπεδα στο Μπανγκλαντές, την Τανζανία και την Ουγκάντα από ό,τι στην Ινδονησία, αλλά το Συνέδριο έκρινε ότι υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης της δράσης των αντιπροσωπειών της ΕΕ, προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός της βοήθειας από την ΕΕ και στις τέσσερις χώρες. Στο **πλαίσιο 1** παρουσιάζεται ένα παράδειγμα ανεπαρκούς συντονισμού, το οποίο διαπιστώθηκε κατά την επιτόπια επιθεώρηση του Συνεδρίου στο Μπανγκλαντές.

ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Στην Βαϊνπαρα υλοποιούνταν δύο προγράμματα υδροδότησης σχεδόν ταυτόχρονα. Το ένα, χρηματοδοτούμενο από τη Unicef, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Oxfam ολοκληρώθηκε το 2011. Το άλλο, χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο μέσω του ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης φυσικών καταστροφών και από τον αναπτυξιακό οργανισμό της Γερμανίας³¹, ολοκληρώθηκε το 2012. Ο ανεπαρκής συντονισμός είχε ως αποτέλεσμα να μη ληφθεί υπόψη η δυνατότητα συνδυασμού της ενίσχυσης από διάφορους χορηγούς βοήθειας σε ένα πρόγραμμα για μια οικονομικά αποδοτικότερη προσέγγιση.

³¹ Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit.

- 33.** Η προθυμία των χορηγών βοήθειας να συντονίσουν τις προσπάθειές τους εμφανίζει έντονη διακύμανση μεταξύ των τεσσάρων χωρών που επισκέφθηκε το Συνέδριο:
- α) στο Μπανγκλαντές, την Τανζανία και την Ουγκάντα η χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συζητείται σε θεματικές ομάδες εργασίας, αλλά η υλοποίηση των προγραμμάτων δεν τυγχάνει πάντοτε αποτελεσματικού συντονισμού (βλέπε σημείο 32)³². Οι επικεφαλής της αποστολής της ΕΕ στο Μπανγκλαντές εξέφρασαν αμφιβολίες σχετικά με τον κοινό προγραμματισμό, όπως αυτός παρουσιάζεται στα Συμπεράσματα του Συμβουλίου³³.
  - β) στην Ινδονησία υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των χορηγών βοήθειας και δεν είναι σαφείς οι λειτουργίες και οι αρμοδιότητες της κυβέρνησης ως προς την κλιματική αλλαγή. Άλλοι παράγοντες θέτουν πρόσθετες προκλήσεις: το μέγεθος της χώρας, οι σημαντικοί υδάτινοι πόροι της και οι οικονομικές δυνατότητες που προσελκύουν πολλούς χορηγούς βοήθειας³⁴ με διαφορετικά εθνικά θεματολόγια· ολιγάριθμες χώρες χορηγοί βοήθειας κυριαρχούν ως «φυσικοί ηγέτες» παρέχοντας αξιόλογα ποσά χρηματοδότησης³⁵.
- 34.** Όπως ισχύει και για τα άλλα είδη εξωτερικής βοήθειας, η χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι ευάλωτη στη διαφθορά³⁶. Η Ινδονησία, το Μπανγκλαντές, η Ουγκάντα και η Τανζανία πλήττονται έντονα από το πρόβλημα αυτό³⁷. Η συνεργασία μεταξύ των χορηγών βοήθειας είναι απαραίτητη ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος διαφθοράς.
- 35.** Στην Ουγκάντα, οι διεθνείς χορηγοί βοήθειας ανέπτυξαν το 2009 τη δράση «Κοινή απάντηση στη διαφθορά» (Joint Response to Corruption). Μετά τη διαπίστωση από τον Γενικό Ελεγκτή της Ουγκάντας το 2012 ότι βοήθεια ύψους εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ είχε εξαφανιστεί, αρκετοί χορηγοί βοήθειας διέκοψαν τη χρηματοδότηση της χώρας, μεταξύ των οποίων η Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Στην Τανζανία πραγματοποιήθηκε διάλογος υψηλού επιπέδου για τη διαφθορά, στο πλαίσιο της παγκόσμιας εταιρικής σχέσης για τη δημοσιονομική στήριξη.
- 36.** Στο Μπανγκλαντές, όπου η διαφθορά χαρακτηρίστηκε «σκανδαλώδης» από σημαντικό χορηγό βοήθειας, έχουν συσταθεί δύο καταπιστεύματα — το ένα από την κυβέρνηση («Bangladesh Climate Change Trust Fund» — Καταπίστευμα του Μπανγκλαντές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής) και το άλλο από τους διεθνείς χορηγούς βοήθειας, περιλαμβανομένης της ΕΕ («Bangladesh Climate Change Resilience Fund» — Ταμείο του Μπανγκλαντές για την προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή) για τον περιορισμό των κινδύνων για τους καταπιστευματοδόχους. Στην Ινδονησία, οι περισσότεροι χορηγοί βοήθειας, περιλαμβανομένης της ΕΕ, επέλεξαν να μη συμμετάσχουν στο καταπίστευμα «Indonesia Climate Change Trust Fund» (Καταπίστευμα της Ινδονησίας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής) λόγω ανεπαρκών διευθετήσεων διακυβέρνησης.

³² Για παράδειγμα στην Ουγκάντα, η Παγκόσμια Τράπεζα σκοπεύει να χρηματοδοτήσει ένα νέο πρόγραμμα για την ύδρευση και την αποχέτευση, μολονότι υπάρχει ήδη πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από άλλους χορηγούς βοήθειας, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, το οποίο εξελίσσεται ικανοποιητικά.

³³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου αριθ. 16773/11 της 14ης Νοεμβρίου 2011.

³⁴ Σύμφωνα με την αντιπροσωπεία της ΕΕ στην περιοχή καταγράφονται περίπου 50 χορηγοί βοήθειας.

³⁵ Για παράδειγμα, ενώ η ΕΑΒ της ΕΕ προς την Ινδονησία για την περίοδο 2009-2010 ανήλθε κατά μέσο όρο σε 109 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, η Ιαπωνία χορήγησε 1 505 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, η Γαλλία 326 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, οι ΗΠΑ 269 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ και η Γερμανία 172 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Πηγή: <http://www.oecd.org/dac/stats/IDN.gif>

³⁶ Transparency International, Global Corruption Report: Climate Change [Διεθνής Διαφάνεια, Παγκόσμια Έκθεση για τη Διαφθορά: Κλιματική αλλαγή] (2011).

³⁷ Σύμφωνα με τον δείκτη αντίληψης της διαφθοράς της οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια» (Transparency International) και οι τέσσερις χώρες βρίσκονται σε πολύ χαμηλή θέση της κατάταξης των 176 χωρών και περιφερειών: Τανζανία (102)· Ινδονησία (118)· Ουγκάντα (130)· και Μπανγκλαντές (144). (Πηγή: <http://cpi.transparency.org/cpi2012/results/>).

- 37.** Εντούτοις, στο Μπανγκλαντές και την Ινδονησία δεν εφαρμόζεται θεσμοθετημένος διάλογος παρόμοιος με εκείνον της Ουγκάντα και της Τανζανίας ούτε έχει υπάρξει σχετική πρόταση από την Επιτροπή. Οι χορηγοί βοήθειας σε αυτές τις χώρες θα πρέπει να ενισχύσουν τον συντονισμό τους στο πλαίσιο της καταπολέμησης της διαφθοράς³⁸.
- 38.** Η προθυμία των εθνικών κυβερνήσεων να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, στηρίζοντας τον συντονισμό των χορηγών βοήθειας και τον καταμερισμό της εργασίας, επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την αποτελεσματικότητα της βοήθειας. Στις τέσσερις χώρες όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις αποκομίστηκαν αμφίσημες εντυπώσεις:
- α) η κυβέρνηση του Μπανγκλαντές συμμετέχει ενεργά στις ομάδες των αναπτυξιακών εταιρών και στις επικουρικές ομάδες εργασίας αυτών. Το Μπανγκλαντές ήταν η πρώτη χώρα στον κόσμο που δημοσίευσε μια κοινή στρατηγική συνεργασίας («Joint Cooperation Strategy») ως ανταπόκριση στη Δήλωση των Παρισίων και στο πρόγραμμα δράσης της Ακκρα, γεγονός που εξασφάλισε μεγαλύτερο βαθμό συμπληρωματικότητας των προγραμμάτων των χορηγών βοήθειας³⁹.
  - β) οι κυβερνήσεις της Ουγκάντας και της Τανζανίας συμμετέχουν σε κοινές θεματικές ομάδες εργασίας με τους αναπτυξιακούς εταίρους, μολονότι ορισμένοι υπουργοί προτιμούν να διατηρούν διμερείς επαφές, ώστε να αξιοποιούν τις πιθανές διαφορετικές απόψεις μεταξύ των αναπτυξιακών εταιρών.
  - γ) στην Ινδονησία, την ευθύνη συντονισμού στον τομέα της κλιματικής αλλαγής επιμερίζονται διάφοροι φορείς⁴⁰, και οι χορηγοί βοήθειας δεν διαθέτουν σαφή εικόνα ως προς τη λογοδοσία για τον συντονισμό.
- 39.** Η ύπαρξη μιας σαφούς ενιαίας εθνικής στρατηγικής για το κλίμα μπορεί να τονώσει τη συμμετοχή των εθνικών αρχών και να διευκολύνει τον συντονισμό των χορηγών βοήθειας. Το Μπανγκλαντές αποτελεί παράδειγμα ορθής πρακτικής, ενώ η Ινδονησία φέρεται να διαθέτει αρκετές στρατηγικές και πολιτικές. Εντούτοις, δεν αρκεί η ύπαρξη μιας στρατηγικής για να εξασφαλιστούν καλύτερα αποτελέσματα⁴¹. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, και στις τέσσερις χώρες τις οποίες επισκέφθηκε, η απουσία ιεράρχησης των προτεραιοτήτων εντός της κυβέρνησης είχε ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των στρατηγικών και των σχεδίων δράσης για την κλιματική αλλαγή.

³⁸ Το Συνέδριο έχει επισημάνει σε αρκετές περιπτώσεις στο παρελθόν ότι η Επιτροπή θα πρέπει να επαγρυπνά περισσότερο ως προς τον κίνδυνο της διαφθοράς στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας. Βλέπε, για παράδειγμα, την ειδική έκθεση αριθ. 11/2010 «Διαχείριση της γενικής δημοσιονομικής στήριξης από την Επιτροπή στις χώρες ΑΚΕ, καθώς και στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας», καθώς και την ειδική έκθεση αριθ. 4/2013 «Η συνεργασία της ΕΕ με την Αίγυπτο στον τομέα της διακυβέρνησης» (<http://eca.europa.eu>).

³⁹ Εντούτοις, η κοινή στρατηγική συνεργασίας ανεστάλη το 2011, έπειτα από κατηγορίες για διαφθορά στο πλαίσιο σημαντικού προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την Παγκόσμια Τράπεζα.

⁴⁰ Όπως το Barrenas (Ministry of National Development Planning — Υπουργείο Εθνικού Αναπτυξιακού Σχεδιασμού), το Εθνικό Συμβούλιο για την Κλιματική Αλλαγή (National Council on Climate Change) ή η ομάδα δράσης REDD (REDD Task Force).

⁴¹ Για παράδειγμα, από το 2007 η Ινδονησία έχει καταρτίσει αρκετά εθνικά σχέδια δράσης και χάρτες πορείας για την κλιματική αλλαγή, τα οποία όμως δεν διευκολύνουν τον συντονισμό των χορηγών βοήθειας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙ ΣΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

40. Η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειές της μετά τη συμφωνία της Κοπεγχάγης για την αύξηση της συνολικής χρηματοδότησης της ΕΕ και των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, εντοπίζοντας πιθανούς καινοτόμους πόρους με σκοπό την επίτευξη της δέσμευσης για το 2020 (βλέπε σημεία 5 και 11)⁴²:

- έσοδα από πλειστηριασμούς στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΕΔΕΣ ΕΕ)
- τιμολόγηση του άνθρακα στις διεθνείς αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές
- έναν νέο μηχανισμό της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα
- εισφορά επί του χρηματοπιστωτικού τομέα και
- πρόσβαση στη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω πολυμερών και λοιπών αναπτυξιακών τραπεζών.

41. Η Επιτροπή έχει αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες για την άντληση αυτών των πιθανών καινοτόμων πηγών χρηματοδότησης σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, με κυμαινόμενο βαθμό επιτυχίας (βλέπε **παράρτημα V**), ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις:

- α) η ιδιωτική χρηματοδότηση αναμένεται να αποτελέσει τη σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής προς επίτευξη των δεσμεύσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας της Κοπεγχάγης. Εντούτοις, δεν υπάρχει κάποια συμφωνία σε παγκόσμιο επίπεδο ως προς τα είδη δαπανών που θεωρούνται ιδιωτική χρηματοδότηση⁴³. Παρά τις επαναλαμβανόμενες εκκλήσεις σε συμπεράσματα του Συμβουλίου⁴⁴ και αρκετές πρωτοβουλίες της Επιτροπής⁴⁵, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν έχουν υιοθετήσει κοινή θέση.
- β) παρά τη δέσμευση του Κοινοβουλίου «να επιδιωχθεί ο προσδιορισμός τρόπου για την αύξηση της χρηματοδότησης για την κλιματική αλλαγή από το 2013 έως το 2020»⁴⁶, η Επιτροπή δεν έχει προτείνει ακόμη έναν χάρτη πορείας. Δεν έχει αποφασιστεί ακόμη το ύψος της χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες ούτε οι αντίστοιχες συνεισφορές των κρατών μελών.

⁴² SEC(2010) 409 τελικό της 1ης Απριλίου 2010 και SEC(2011) 487 τελικό της 8ης Απριλίου 2011.

⁴³ ΟΟΣΑ, «*Comparing Definitions and Methods to Estimate Mobilised Climate Finance*» (Σύγκριση ορισμών και μεθόδων εκτίμησης της διατιθέμενης χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής), Μάιος 2013.

⁴⁴ Βλέπε τα συμπεράσματα της 3167ης συνόδου του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της 15ης Μαΐου 2012 ή τα συμπεράσματα της 3198ης συνόδου του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της 13ης Νοεμβρίου 2012.

⁴⁵ Τον Αύγουστο του 2011, η Επιτροπή διαβίβασε ερωτηματολόγιο στα κράτη μέλη σχετικά με τον ορισμό και τον ρόλο της ιδιωτικής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, το οποίο συμπλήρωσαν λιγότερα από τα μισά κράτη μέλη (καθώς και η ΕΤΕπ). Σε επίπεδο ομάδας εργασίας του Συμβουλίου και ομάδας εμπειρογνομώνων διεξάγονται ακόμη συνομιλίες. Παρά τη σχετική πρόοδο που σημειώθηκε μέσω της ανταλλαγής διδαγμάτων που αντλήθηκαν μεταξύ των κρατών μελών ως προς την κινητοποίηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης, εξακολουθεί να εκκρεμεί η επίτευξη συμφωνίας.

⁴⁶ Ανακοινωθέν Τύπου της 3088ης συνόδου του Συμβουλίου (Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων) της 17ης Μαΐου 2011 και Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής της 3115ης συνόδου του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της 4ης Οκτωβρίου 2011.

ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΘΕΣΠΙΣΤΕΙ ΑΚΟΜΗ ΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ

- 42.** Ένα αποτελεσματικό πλαίσιο παρακολούθησης, διαβίβασης πληροφοριακών στοιχείων και επαλήθευσης μπορεί να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της χρήσης δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων. Η ορθή διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης μεταξύ των χορηγών και των δικαιούχων χωρών μέσω της ενισχυμένης λογοδοσίας, αξιοπιστίας και διαφάνειας.
- 43.** Η έναρξη ισχύος ενός μηχανισμού⁴⁷ παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (MMR) τον Ιούνιο του 2013 ακολούθησε το πρότυπο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC) για την υποβολή εκθέσεων ανά διετία που εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2013⁴⁸. Ο μηχανισμός MMR υπερβαίνει το πλαίσιο υποβολής εκθέσεων της UNFCCC υπό την έννοια ότι προβλέπει υποχρέωση των κρατών μελών να διαβιβάζουν στοιχεία σχετικά με τη χρήση των εσόδων τους από το ΣΕΔΕ για χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και για το σύνολο της δημόσιας (ήτοι μη ιδιωτικής) χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής που παρέχεται σε αναπτυσσόμενες χώρες.
- 44.** Ωστόσο, ενώ έχουν συμφωνηθεί κοινοί μορφότυποι για τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων, δεν έχουν συμφωνηθεί κοινά πρότυπα και ορισμοί. Κατά συνέπεια, ο νέος μηχανισμός δεν έχει επιτύχει ακόμη να διασφαλίσει επαρκή συγκρισιμότητα των δεδομένων. Ειδικότερα, οι διαφορετικοί ορισμοί κάθε χώρας για τη «νέα και πρόσθετη» χρηματοδότηση, η εφαρμογή των δεικτών του Ρίο και η διάκριση μεταξύ υποσχέσεων και πληρωμών αποτελούν ζητήματα τα οποία δεν έχουν ακόμη επιλυθεί — και τα οποία μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τον βαθμό στον οποίο αυξάνεται πραγματικά η διεθνής χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

«ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ»

- 45.** Στη συμφωνία της Κοπεγχάγης του 2009 τονίστηκε η ανάγκη για «νέα και πρόσθετη χρηματοδότηση», μολονότι η ανάγκη αυτή δεν ορίστηκε. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε οι πιστώσεις της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον μετριασμό των επιπτώσεών της να είναι επιπλέον του στόχου του 0,7 % για την επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια⁴⁹. Μέχρι στιγμής, δεν υπάρχει από κοινού συμφωνηθείς ορισμός της «νέας και πρόσθετης» χρηματοδότησης, και οι χορηγοί βοήθειας (συμπεριλαμβανομένων των επιμέρους κρατών μελών) ακολουθούν τις δικές τους προσεγγίσεις⁵⁰.

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

⁴⁸ <http://unfccc.int/resource/docs/2012/cop18/eng/08a03.pdf>

⁴⁹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Διάσκεψη του Durban για την κλιματική αλλαγή, P7_TA(2011)050 (16 Νοεμβρίου 2011).

⁵⁰ Έκθεση του 2011 για τη λογοδοσία της ΕΕ σχετικά με τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης: Ανασκόπηση της πρόόδου της ΕΕ και των κρατών μελών της, σ. 44. Βλέπε επίσης, για παράδειγμα, την έκθεση του ΟΟΣΑ με τίτλο «Development Perspectives for a Post-2012 Climate Financing Architecture» (Αναπτυξιακές προοπτικές για μια αρχιτεκτονική της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μετά το 2012), σ. 8.

- 46.** Τον Ιούνιο του 2010 η Επιτροπή πρότεινε κοινή προσέγγιση για τον ορισμό της «πρόσθετης» χρηματοδότησης. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη αντιτάχθηκαν σε αυτήν. Μια μελέτη που πραγματοποίησε η Επιτροπή το 2011 στα κράτη μέλη αποκάλυψε τις αποκλίσεις των χρησιμοποιούμενων ορισμών. Το Συνέδριο είναι σε θέση να επιβεβαιώσει ότι, στις περιπτώσεις των τεσσάρων κρατών μελών που εξετάστηκαν⁵¹, ακολουθούνταν πολύ διαφορετικές προσεγγίσεις ως προς το τι θεωρείται «νέα και πρόσθετη» χρηματοδότηση (βλέπε **παράρτημα VI**).
- 47.** Σε ορισμένες σημαντικές συνεισφορές για τη ΧΤΕ που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη περιλαμβάνονται και προηγούμενες δεσμεύσεις⁵². Ορισμένα κράτη μέλη (για παράδειγμα, το Βέλγιο, η Ισπανία και η Σουηδία) θεωρούν τη χρηματοδότηση για το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο ως τμήμα των δεσμεύσεών τους για τη ΧΤΕ, ενώ άλλα (όπως η Γαλλία, η Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο) την προσμετρούν εν μέρει, η δε Δανία και η Γερμανία δεν την προσμετρούν καθόλου⁵³.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΡΙΟ

- 48.** Η κλιματική αλλαγή αποτελεί κατά κανόνα στοιχείο το οποίο ενσωματώνεται σε προγράμματα βοήθειας που περιλαμβάνουν και άλλους αναπτυξιακούς στόχους⁵⁴. Κατά συνέπεια, ο προσδιορισμός των προγραμμάτων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή εμπεριέχει ένα περιθώριο υποκειμενικής κρίσης: η ευρύτερα αποδεκτή μέθοδος παρακολούθησης των δαπανών για την κλιματική αλλαγή είναι η μεθοδολογία της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ βάσει των «δεικτών του Ρίο»⁵⁵.
- 49.** Παρότι το σύνολο σχεδόν της χρηματοδότησης για τη ΧΤΕ της ΕΕ παρέχεται από κράτη μέλη τα οποία δεσμεύονται να εφαρμόζουν τους δείκτες του Ρίο στις εκθέσεις τους προς την ΕΑΒ/ΟΟΣΑ⁵⁶, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν έχουν συμφωνήσει επί ενός κοινού συνόλου παραμέτρων για τον ποσοτικό προσδιορισμό της συνιστώσας της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στα προγράμματα στα οποία εφαρμόζονται οι δείκτες του Ρίο. Επομένως, μολονότι η Επιτροπή εφαρμόζει τη δική της κατάταξη ως προς τους δείκτες του Ρίο, έχει περιορισμένη εικόνα των πρακτικών των κρατών μελών και ως εκ τούτου δεν είναι σε θέση να γνωρίζει κατά πόσον τα διαβιβαζόμενα δεδομένα είναι συγκρίσιμα και κατά πόσον μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία των συνόλων.

⁵¹ Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο. Το Συνέδριο επέλεξε τα συγκεκριμένα τέσσερα κράτη μέλη βάσει των υψηλότερων ποσών που διατέθηκαν για τη ΧΤΕ της ΕΕ.

⁵² Επί παραδείγματι, στον κατάλογο των προγραμμάτων της ΧΤΕ της ΕΕ περιλαμβάνονται συνεισφορές των κρατών μελών στο Ταμείο Καθαρών Τεχνολογιών, το πιλοτικό πρόγραμμα για την προσαρμοστικότητα στο κλίμα ή το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο (GEF). Ωστόσο, οι αυξήσεις αυτές δεν αντικατοπτρίζονται στις εκθέσεις των διαχειριστών των εν λόγω ταμείων.

⁵³ J. Brown, M. Stadelmann, L. Hörnlein, *Fast-start finance to address climate change: what we know at the mid-point* (Χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής: τι γνωρίζουμε στο ενδιάμεσο στάδιο), Overseas Development Institute, 2011.

⁵⁴ Όπως η γεωργία, η ενέργεια ή η εκπαίδευση.

⁵⁵ Από το 2007, η χρήση των δεικτών του Ρίο είναι υποχρεωτική για τα μέλη της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ, γεγονός που τους καθιστά την ευρύτερα αποδεκτή μεθοδολογία.

⁵⁶ Δεκατέσσερα κράτη μέλη δεν είναι μέλη της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία.

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- 50.** Στη συμφωνία της Κοπεγχάγης δεν προσδιορίζεται τι ακριβώς νοείται ως δέσμευση των χορηγών όσον αφορά την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Κατά συνέπεια, στις εκθέσεις των χορηγών βοήθειας (συμπεριλαμβανομένων κρατών μελών) έχουν συμπεριληφθεί τα αντίστοιχα ποσά τους για τη ΧΤΕ βάσει των υποσχέσεων (διάθεσης κονδυλίων) και όχι βάσει των πραγματικών πληρωμών (εκταμιεύσεων). Το πρόβλημα αυτό δεν περιορίζεται στην ΕΕ⁵⁷. Πολλά από τα ειδικά πολυμερή ταμεία μέσω των οποίων η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διοχετεύουν τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής δεν διαβιβάζουν συστηματικά πληροφορίες σχετικά με την εκταμίευση χρηματοδότησης. Ο ΟΟΣΑ αναφέρθηκε τον Μάιο του 2013 στην αβεβαιότητα σχετικά με τη σημασία του όρου «κινητοποίηση πόρων» στο πλαίσιο της διεθνούς χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, καθώς και στις πιθανές επιπτώσεις της σε επίπεδο εμπιστοσύνης και διαφάνειας⁵⁸.
- 51.** Ως προς τη ΧΤΕ, το Συνέδριο, βάσει της ανάλυσής του, εκτιμά ότι, στα μέσα του 2013, είχαν δεσμευθεί 155 εκατομμύρια ευρώ και είχαν καταβληθεί 38 εκατομμύρια ευρώ από την Επιτροπή.

Ο ΒΑΘΜΟΣ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΤΕ ΔΕΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΕΠΑΡΚΩΣ

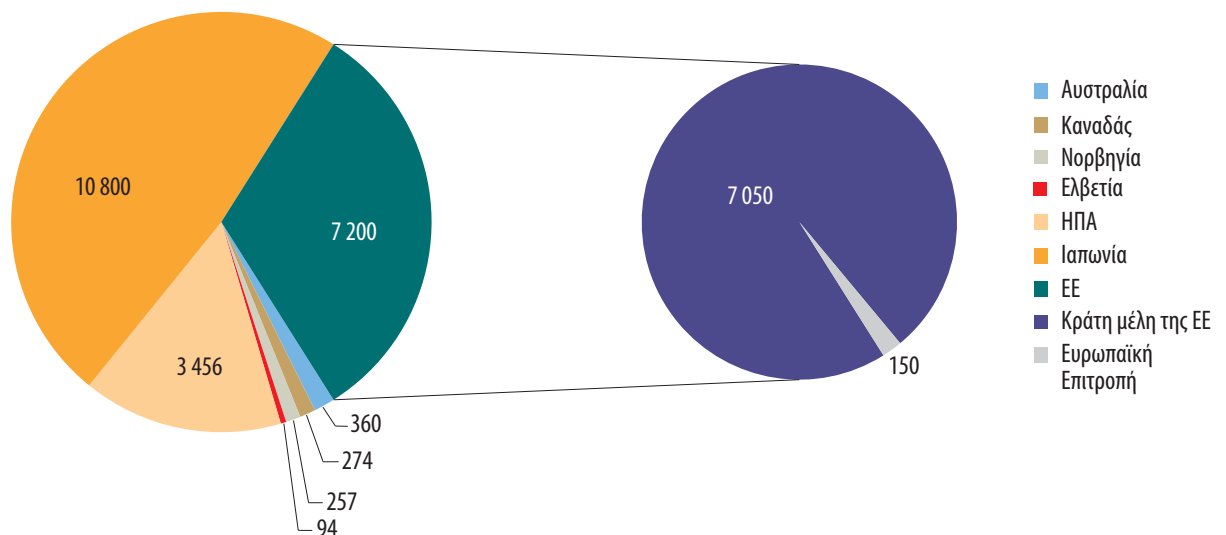
- 52.** Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υπέβαλαν εκθέσεις σε ετήσια βάση στην UNFCCC σχετικά με τις συνεισφορές τους για καθένα εκ των τριών ετών της πρωτοβουλίας ΧΤΕ. Η Επιτροπή κατάρτισε τα δεδομένα, τα οποία κάλυπταν τις συνεισφορές της Επιτροπής και των κρατών μελών. Εν συνεχεία, κάθε έκθεση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο και υποβλήθηκε από κοινού από την Προεδρία της ΕΕ και από την Επιτροπή στη UNFCCC.
- 53.** Στην τελική έκθεση⁵⁹, η οποία υποβλήθηκε στη UNFCCC στις 29 Μαΐου 2013, αναφέρεται ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της κινητοποίησαν 7,34 δισεκατομμύρια ευρώ κατά την περίοδο από το 2010 έως το 2012. Το ποσό αυτό υπερβαίνει τη συνολική δέσμευση 7,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που πραγματοποιήθηκε το 2009 (βλέπε **γράφημα 4**). Το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συνολική δέσμευση είχε εκπληρωθεί.

⁵⁷ Μεταξύ του 2003 και του 2011, η συνολική αξία των κονδυλίων για το κλίμα που δεσμεύτηκαν, εγκρίθηκαν και εκταμιεύθηκαν σχετικά με παγκόσμια ταμεία για το κλίμα ήταν 30,88 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, 9,34 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ και 1,92 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ αντιστοίχως. **Πηγή:** «The Atlas of Climate Change» (Ατλαντάς της κλιματικής αλλαγής), Dow & Downing, 2011· επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία από την ClimateFundsUpdate.org

⁵⁸ Η έλλειψη σαφών όρων όσον αφορά την «κινητοποίηση» χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και το τι θα μπορούσε να αποτελέσει κατάλληλες κατευθυντήριες οδηγίες για τη μέτρηση, τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων και την επαλήθευση έχει σημαντικό πολιτικό αντίκτυπο στο πλαίσιο της UNFCCC, καθώς αυτή η σαφήνεια είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη εμπιστοσύνης και διαφάνειας, καθώς και για τη βελτίωση της αμοιβαίας λογοδοσίας. Έγγραφο αριθ. 2013(2) της ομάδας εμπειρογνομόνων του ΟΟΣΑ για την κλιματική αλλαγή, Μάιος 2013.

⁵⁹ Κάθε έκθεση βασίζεται σε συγκεντρωτικά δεδομένα με παράρτημα στο οποίο περιλαμβάνεται λεπτομερής κατάλογος των επιμέρους δράσεων («κατάλογος παρεμβάσεων») για τις οποίες παρασχέθηκε στήριξη από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Ωστόσο, στον κατάλογο παρεμβάσεων δεν περιλαμβάνεται το ποσό των επιμέρους δράσεων (http://ec.europa.eu/clima/policies/finance/international/faststart/documentation_en.htm).

- 54.** Το Συνέδριο δεν μπόρεσε να συμφωνήσει το δηλωθέν ποσό των 7,34 δισεκατομμυρίων ευρώ με τα δεδομένα στον «κατάλογο παρεμβάσεων»⁵⁹. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το ποσό των παρεμβάσεων ανερχόταν κατά προσέγγιση σε 5,48 δισεκατομμύρια ευρώ, με αποτέλεσμα να προκύπτει διαφορά 1,86 δισεκατομμυρίων ευρώ (25 % του συνολικού ποσού που δηλώθηκε στην έκθεση). Η Επιτροπή δεν εξέτασε την ακρίβεια των στοιχείων που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη και δεν είναι σε θέση να αιτιολογήσει τις διαφορές.
- 55.** Δεδομένων των διαφορών αυτών και της έλλειψης κοινών ορισμών και μεθόδων για τον προσδιορισμό των δαπανών που σχετίζονται με το κλίμα, ο βαθμός στον οποίο εκπληρώθηκε η δέσμευση για τη ΧΤΕ από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεν είναι σαφής.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3
ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΤΕ ΑΝΑ ΧΩΡΗΓΟ
(σε εκατομμύρια ευρώ¹)

¹ Οι δεσμεύσεις των ανεπτυγμένων χωρών ανερχόταν σε 31,2 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ. Το ποσό αυτό υπολογίστηκε σε ευρώ βάσει της ισοτιμίας που χρησιμοποιήθηκε από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για τη μετατροπή του ποσού της δέσμευσής τους των 10 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: http://climateanalytics.org/sites/default/files/attachments/news/20101005_FastStartFinance_update.pdf

**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΔΕΝ ΕΔΡΑΣΑΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ
ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΕΙΩΣΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

- 56.** Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται παγκοσμίως μια πληθώρα ταμείων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Ο εν λόγω πολλαπλασιασμός των χρηματοδοτικών μηχανισμών δημιουργεί ένα ιδιαίτερος κατακερματισμένο σύστημα το οποίο θέτει σημαντικές προκλήσεις σε επίπεδο συντονισμού, ανάληψης ευθυνών και λογοδοσίας.
- 57.** Κατά την εκτίμηση του αναπτυξιακού προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), υπάρχουν περισσότερα από 50 διεθνή δημόσια ταμεία, 45 αγορές διοξειδίου του άνθρακα και 6 000 ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια που παρέχουν χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής⁶⁰, καθένα εκ των οποίων διαθέτει τη δική του δομή διακυβέρνησης. Όπως επισημαίνει η Παγκόσμια Τράπεζα, αυτού του είδους ο κατακερματισμός απειλεί να μειώσει τη συνολική αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής⁶¹. Στη Δήλωση των Παρισίων ορίζεται⁶² ότι οι χορηγοί βοήθειας πρέπει να στοχεύουν στην εφαρμογή κοινών και απλοποιημένων διαδικασιών, προκειμένου να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις και να μειώνεται το κόστος των συναλλαγών, ενώ ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) έχει προειδοποιήσει ότι απαιτείται ενδεχομένως σαφέστερος καθορισμός των αντίστοιχων ρόλων των πολυμερών ταμείων, καλύτερος συντονισμός ή ενοποίηση ορισμένων εκ των ταμείων⁶³.
- 58.** Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τόσο διμερείς όσο και πολυμερείς διαύλους για την καταβολή της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Το 2010 χρησιμοποίησαν τουλάχιστον 22 πολυμερείς διαύλους⁶⁴.
- 59.** Η Επιτροπή, κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων της, δεν θεώρησε προτεραιότητα τη μείωση του κατακερματισμού των ταμείων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, δεν συζήτησε το ζήτημα με τα κράτη μέλη.
- 60.** Η Επιτροπή πρότεινε να δημιουργηθεί η Συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη ως απάντηση της ΕΕ στην αναπτυξιακή διάσταση της κλιματικής αλλαγής⁶⁵. Το Συμβούλιο προσυπέγραψε την εν λόγω πρόταση τον Νοέμβριο του 2007, μολοντί επεσήμανε την ανάγκη για «βέλτιστη αξιοποίηση» των υφιστάμενων μηχανισμών τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, και τόνισε την «απολύτως συμπληρωματική» φύση της Συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη έναντι άλλων υφιστάμενων διαδικασιών και πλαισίων⁶⁶. Μόνο πέντε κράτη μέλη ανταποκρίθηκαν με (μικρές ως επί το πλείστον) συνεισφορές στη Συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη⁶⁷, και, παρά τις πολλές προσπάθειες ενθάρρυνσης για μεγαλύτερη συμμετοχή, η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να διευρύνει τη βάση της στήριξης της ΕΕ για την εν λόγω εμβληματική πρωτοβουλία της.

⁶⁰ Αναπτυξιακό πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), *Blending Climate Finance through National Climate Funds* (Συνδυασμός της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω εθνικών ταμείων για το κλίμα), 2011, σ. 6. Για μια ανάλυση των πολυμερών μηχανισμών χρηματοδότησης βλ. ΟΟΣΑ, *Development Perspectives for a Post-2010 Climate Financing Architecture* (Αναπτυξιακές προοπτικές για μια αρχιτεκτονική της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μετά το 2010) (<http://www.oecd.org/dataoecd/47/52/47115936.pdf>).

⁶¹ Παγκόσμια Τράπεζα, Έκθεση του 2010 για την παγκόσμια ανάπτυξη: ανάπτυξη και αλλαγή του κλίματος, 2009.

⁶² ΟΟΣΑ, *Δήλωση των Παρισίων για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας*, 2005, σ. 6.

⁶³ ΟΟΣΑ, *Development Perspectives for a Post-2012 Climate Financing Architecture* (Αναπτυξιακές προοπτικές για μια αρχιτεκτονική της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μετά το 2012), 2011, σ. 23.

⁶⁴ Έκθεση σχετικά με τη χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης της ΕΕ για τη διάσωση του Κανκού, έγγραφο αριθ. 15889/10 του Συμβουλίου.

⁶⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2008): Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Πλαίσιο εφαρμογής της Συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη, σ. 4.

⁶⁶ Βλ. συμπεράσματα του Συμβουλίου «Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις» της 20ής Νοεμβρίου 2007 (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/gr/07/st15/st15103.el07.pdf>).

⁶⁷ Η Συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη συνδυάζει συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (166 εκατομμύρια ευρώ), από το ETA (40 εκατομμύρια ευρώ) και από κράτη μέλη: Ιρλανδία (31 εκατομμύρια ευρώ), Σουηδία (5,1 εκατομμύρια ευρώ), Εσθονία (0,8 εκατομμύρια ευρώ), Κύπρος (0,6 εκατομμύρια ευρώ) και Τσεχική Δημοκρατία (0,2 εκατομμύρια ευρώ).

- 61.** Η Συμμαχία όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη δεν εντάχθηκε ούτε στο έργο των κρατών μελών ούτε στον προγραμματισμό της Επιτροπής. Η Επιτροπή κατέβαλε τεράστια προσπάθεια προκειμένου να πείσει τα κράτη μέλη για την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας. Η ασυνεπής στάση των κρατών μελών ως προς την αποδοχή της πρότασης της Επιτροπής για τη δημιουργία της Συμμαχίας, και η απροθυμία τους να στηρίξουν στη συνέχεια ενεργά την πρωτοβουλία, συνετέλεσε επίσης στη σημαντική απόκλιση μεταξύ των αρχικών φιλοδοξιών και των πραγματικών επιτευγμάτων της Συμμαχίας.
- 62.** Η δημιουργία της Συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη το 2007-2008 προηγήθηκε τόσο των συμπερασμάτων που διατύπωσε η επιτροπή για την κλιματική αλλαγή και την ανάπτυξη το 2009, ήτοι ότι δεν πρέπει να δημιουργηθούν άλλα κατακόρυφα ταμεία για την προσαρμογή, όσο και της συμφωνίας της ΔτΜ 16 στο Κανκούν το 2010 για τη δημιουργία του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα (ΠΤΚ). Εντούτοις, η Επιτροπή δεν επεδίωξε να επανεκτιμήσει την αναγκαιότητα διατήρησης της Συμμαχίας υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων. Επίσης, τα κράτη μέλη δεν ήταν πρόθυμα να συγχωνεύσουν ή να κλείσουν τα εθνικά τους ταμεία για το κλίμα ή να επιτύχουν μεγαλύτερες συνέργειες μεταξύ τους, ως τρόπο μείωσης του κόστους συναλλαγών και του διοικητικού φόρτου για τις αναπτυσσόμενες χώρες.
- 63.** Το ΠΤΚ συστάθηκε με σκοπό να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της συμφωνίας της Κοπεγχάγης μέσω της αύξησης της διεθνούς χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στα 100 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ετησίως έως το 2020. Η έναρξη λειτουργίας του ΠΤΚ προετοιμάστηκε από μια μεταβατική επιτροπή. Ορισμένα κράτη μέλη πραγματοποίησαν κοινές συνεισφορές (π.χ. Δανία και Κάτω Χώρες), ενώ η Επιτροπή και άλλα κράτη μέλη συνεισέφεραν χωριστά (π.χ. Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο). Η ΕΕ και τα κράτη μέλη δεν ενήργησαν από κοινού.
- 64.** Το διοικητικό συμβούλιο του ΠΤΚ είναι αρμόδιο για τις αποφάσεις χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων καταβολής. Όταν συμφωνήθηκε ο ορισμός εκπροσώπων των ανεπτυγμένων χωρών στο διοικητικό συμβούλιο τον Μάιο του 2012, επτά από τις δώδεκα έδρες διατέθηκαν σε κράτη μέλη. Παρότι το Συμβούλιο τάχθηκε υπέρ της διάθεσης μίας έδρας στην Επιτροπή ως εκπροσώπου της ΕΕ⁶⁸, τα κράτη μέλη δεν συμφώνησαν να γίνει αυτό στην πράξη⁶⁹. Η Επιτροπή είναι το κορυφαίο διαπραγματευτικό όργανο της ΕΕ στις ΔτΜ, και το όργανο προώθησης του συντονισμού σύμφωνα με τη Συνθήκη και την Ευρωπαϊκή Συναίνεση για την Ανάπτυξη, ωστόσο απουσιάζει από τις διαπραγματεύσεις στο μεγαλύτερο ταμείο που προορίζεται για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

⁶⁸ 3167η σύνοδος του Συμβουλίου «Οικονομικά και Δημοσιονομικά Θέματα», 15 Μαΐου 2012.

⁶⁹ Η Ρωσική Ομοσπονδία και οι ΗΠΑ τάχθηκαν κατά της διάθεσης έδρας στην ΕΕ, με το επιχείρημα ότι κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν διπλή εκπροσώπηση για ορισμένα κράτη μέλη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- 65.** Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή διαχειρίστηκε ορθά τις δαπάνες της ΕΕ που σχετίζονται με το κλίμα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ. Εντούτοις, προκειμένου να μεγιστοποιήσει η ΕΕ τον διεθνή της αντίκτυπο, θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- 66.** Όσον αφορά τη διαχείριση της στήριξης για το κλίμα που χρηματοδοτήθηκε από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και το ΕΤΑ, η Επιτροπή σημείωσε ικανοποιητικές επιδόσεις. Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις πολιτικής, αύξησε σταθερά τις δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα από το 2007 και προτίθεται να ενισχύσει σημαντικά αυτή τη χρηματοδότηση κατά την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σημεία 18 έως 20). Εστίασε στις δέουσες παγκόσμιες προτεραιότητες και προσαρμόσε τα προγράμματά της στις ειδικές συνθήκες των επιμέρους χωρών-εταίρων (βλέπε σημεία 21 έως 25).
- 67.** Ο συντονισμός μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής κρίνεται ανεπαρκής. Η Επιτροπή δεν έχει παράσχει επαρκή καθοδήγηση σε ορισμένους τομείς και τα κράτη μέλη δεν ανταποκρίθηκαν επαρκώς σε ορισμένες πρωτοβουλίες της. Μολονότι υπήρξαν ορισμένες βελτιώσεις στον συντονισμό της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά την υπό εξέταση περίοδο, απαιτούνται σημαντικές περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των προγραμμάτων της ΕΕ και των προγραμμάτων των κρατών μελών, καθώς και να προληφθεί και να καταπολεμηθεί η διαφθορά (βλέπε σημεία 28 έως 39). Δεν προέκυψαν κοινές θέσεις και πρακτικές σε ορισμένα καίρια ζητήματα. Δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία για τον τρόπο εκπλήρωσης των δεσμεύσεων που αφορά την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έως το 2020· δεν υπάρχει κοινός ορισμός της «νέας και πρόσθετης» χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της «ιδιωτικής χρηματοδότησης», ούτε κοινή εφαρμογή των δεικτών του Ρίο για τον προσδιορισμό των προγραμμάτων που σχετίζονται με το κλίμα (βλέπε σημεία 40 και 41).
- 68.** Δεν έχει θεσπιστεί ακόμη ένα εύρωστο σύστημα το οποίο να παρέχει συνολική και αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τις δαπάνες της Επιτροπής και των κρατών μελών που αφορούν το κλίμα, βάσει του οποίου να παρακολουθείται η συμμόρφωση προς τις δεσμεύσεις σε σχέση με τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (βλέπε σημεία 42 έως 51), ενώ επίσης δεν είναι σαφές σε ποιον βαθμό έχει εκπληρωθεί η δέσμευση για τη ΧΤΕ (βλέπε σημεία 52 έως 55). Δεν έχει καταβληθεί καμία προσπάθεια προκειμένου να μειωθεί ο πολλαπλασιασμός των ταμείων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, γεγονός που συνεπάγεται σοβαρούς κινδύνους αναποτελεσματικότητας, ανεπαρκούς λογοδοσίας και κατακερματισμού της βοήθειας (βλέπε σημεία 56 έως 64).

69. Το Συνέδριο προβαίνει στις ακόλουθες συστάσεις:

ΣΥΣΤΑΣΗ 1

Η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει στο Συμβούλιο έναν χάρτη πορείας όσον αφορά την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής προς την επίτευξη του στόχου της συμφωνίας της Κοπεγχάγης για το 2020, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης ενός ορισμού της ιδιωτικής χρηματοδότησης.

ΣΥΣΤΑΣΗ 2

Προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια και η λογοδοσία σχετικά με τη χρηματοδότηση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει, στο πλαίσιο του κανονισμού για τον μηχανισμό παρακολούθησης, να συμφωνήσουν επί κοινών προτύπων παρακολούθησης, διαβίβασης πληροφοριακών στοιχείων και επαλήθευσης, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό της «νέας και πρόσθετης» χρηματοδότησης, την εφαρμογή των δεικτών του Ρίο και τη διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με την εκταμίευση χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

ΣΥΣΤΑΣΗ 3

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον βαθμό στον οποίο υλοποιείται ο στόχος της ΕΕ για δαπάνη του 20 % του προϋπολογισμού της ΕΕ και του ΕΤΑ σε δράσεις σχετικές με το κλίμα στο πλαίσιο της αναπτυξιακής βοήθειας κατά το διάστημα μεταξύ 2014 και 2020, προσδιορίζοντας τα ποσά που έχουν δεσμευθεί και εκταμιευθεί.

ΣΥΣΤΑΣΗ 4

Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει τη διενέργεια ανεξάρτητης αξιολόγησης της Συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη, περιλαμβανομένης της εξέτασης των λόγων για τους οποίους τα περισσότερα κράτη μέλη επέλεξαν να μην την συγχρηματοδοτήσουν.

ΣΥΣΤΑΣΗ 5

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία τους για την εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για τον καταμερισμό της εργασίας στον τομέα της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ιδίως σε ό,τι αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα διατιθέμενα κονδύλια ανά χώρα, τον κοινό προγραμματισμό, καθώς και την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα ΙΙΙ, του οποίου προεδρεύει ο κύριος Karel PINXTEN, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 10ης Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ, ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΚΑΙ ΑΦΡΙΚΗ

¹ Μόνο μέλη του ΟΗΕ.

Πηγές: <http://www.un.org/special-rep/ohrlls/ohrlls/allcountries-regions.pdf> and http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_sovereign_states_and_dependent_territories_in_Africa

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ EUROPEAID ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2003-2012

Η Επιτροπή αντλεί τους πόρους για τη χρηματοδότηση που αφορά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας από τις ακόλουθες κύριες πηγές:

- α) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), που αποτελεί το κύριο μέσο αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) και με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη·
- β) τον Μηχανισμό Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΜΑΣ), που καλύπτει τη Λατινική Αμερική, την Ασία και την Κεντρική Ασία, τη Μέση Ανατολή και τη Νότια Αφρική, καθώς και θεματικά προγράμματα·
- γ) τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (ΕΜΓΕΣ)¹ που καλύπτει τις χώρες της ΕΠΓ² και τη Ρωσία·
- δ) ανθρωπιστική βοήθεια έπειτα από φυσικές καταστροφές, όπως οι πλημμύρες στο Πακιστάν ή το τσουνάμι του Ινδικού Ωκεανού.

Κατά την περίοδο 2003-2012, οι δεσμεύσεις για τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας υπό τη διαχείριση της EuropeAid ανέρχονταν κατ'επίκριση σε 4 650 εκατομμύρια ευρώ. Στους **πίνακες** που ακολουθούν παρατίθεται λεπτομερέστερη ανάλυση της κατανομής του ποσού αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 — ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ EUROPEAID ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΑΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2003-2012

(εκατομμύρια ευρώ)

Έτη	ΜΑΣ	ΕΜΓΕΣ	ΕΤΑ	Σύνολο
2003	82	5	33	120
2004	247	27	26	300
2005	118	5	74	196
2006	147	20	94	261
2007	125	162	205	492
2008	283	63	56	402
2009	269	39	436	745
2010	267	163	245	675
2011	337	123	166	626
2012	341	258	234	833
Σύνολο	2 216	864	1 570	4 650

Σημείωση: Το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων ενδέχεται να παρουσιάζει αποκλίσεις από το σύνολο λόγω στρογγυλοποίησης.

¹ Από το 2014 πρόκειται να μετατραπεί στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας (ΕΜΓ).

² Αλγερία, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Αίγυπτος, Γεωργία, Ισραήλ, Ιορδανία, Λίβανος, Λιβύη, Μολδαβία, Μαρόκο, Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη, Συρία, Τυνησία και Ουκρανία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 — ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ EUROPEAID ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

(εκατομμύρια ευρώ)

Έτος	Αφρική	Ασία	Λατινική Αμερική	Καραϊβική	Ανατολική Ευρώπη και Ρωσία	Μεσόγειος και Μέση Ανατολή	Ωκεανία και Ειρηνικός	Πολλαπλές περιφέρειες	Σύνολο
2003	22	22	31	17	5	-	4	19	120
2004	24	82	152	3	4	22	7	6	300
2005	88	41	27	1	5	-	15	20	196
2006	103	25	67	10	15	7	6	28	261
2007	118	18	14	62	101	86	19	74	492
2008	98	85	13	0	114	41	3	47	402
2009	117	55	45	32	1	48	27	419	745
2010	204	104	32	9	45	126	32	123	675
2011	186	101	28	28	72	47	4	160	626
2012	236	100	96	26	98	160	27	90	833
Σύνολο	1 197	633	504	189	460	537	145	986	4 650

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 — ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ EUROPEAID ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ

(εκατομμύρια ευρώ)

Έτος	Προσαρμογή		Μετριασμός των επιπτώσεων		Σύνολο ¹
	ποσό	%	ποσό	%	ποσό
2003	68	41 %	100	59 %	120
2004	205	41 %	289	59 %	300
2005	117	42 %	160	58 %	196
2006	117	33 %	233	67 %	261
2007	279	39 %	433	61 %	492
2008	103	21 %	388	79 %	402
2009	269	31 %	588	69 %	745
2010	424	54 %	366	46 %	675
2011	401	45 %	490	55 %	626
2012	621	50 %	618	50 %	833
Total	2 603	42 %	3 664	58 %	4 650

¹ Ορισμένες επεμβάσεις αφορούν τόσο τον μετριασμό των επιπτώσεων όσο και την προσαρμογή. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό δεν αποτελεί το άθροισμα των δύο στηλών.

Σημείωση: Το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων ενδέχεται να παρουσιάζει αποκλίσεις από το σύνολο λόγω στρογγυλοποίησης.

Πηγή: Βάση δεδομένων της EuropeAid.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 — ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΛΑΧ, ΤΩΝ ΑΜΝΚ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΤΗΣ V ΤΗΣ ΕΥΡΟΡΕΑΙΔ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

(εκατομμύρια ευρώ)

Έτος	Συνολική προσαρμογή					Συνολική χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής				
	ΛΑΧ, ΑΜΝΚ, αφρικανικές χώρες		Άλλες χώρες		Σύνολο	ΛΑΧ, ΑΜΝΚ, αφρικανικές χώρες		Άλλες χώρες		Σύνολο ¹
	ποσό	%	ποσό	%	ποσό	ποσό	%	ποσό	%	ποσό
2003	15	38 %	24	62 %	39	24	32 %	51	68 %	75
2004	13	7 %	175	93 %	188	27	10 %	235	90 %	262
2005	50	78 %	14	22 %	64	64	71 %	26	29 %	90
2006	40	56 %	32	44 %	72	66	52 %	62	48 %	128
2007	69	67 %	34	33 %	104	160	65 %	87	35 %	247
2008	41	60 %	28	40 %	69	97	33 %	195	67 %	291
2009	93	93 %	6	7 %	99	179	87 %	26	13 %	206
2010	142	58 %	105	42 %	248	148	40 %	225	60 %	373
2011	87	67 %	42	33 %	129	127	57 %	94	43 %	221
2012	149	69 %	68	31 %	217	162	56 %	125	44 %	287
Σύνολο	701	57 %	529	43 %	1 230	1 054	48 %	1 125	52 %	2 179

¹ Ορισμένες επεμβάσεις αφορούν τόσο τον μετριασμό των επιπτώσεων όσο και την προσαρμογή. Ως εκ τούτου, το συνολικό ποσό δεν αποτελεί το άθροισμα των δύο στηλών.

Σημείωση: Το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων ενδέχεται να παρουσιάζει αποκλίσεις από το σύνολο λόγω στρογγυλοποίησης.
Πηγή: Βάση δεδομένων της EuropeAid.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Παρατίθεται κατωτέρω μια σχηματική επισκόπηση της προσέγγισης του ελέγχου.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

1. Πριν από τη διενέργεια του ελέγχου, διεξήχθη προκαταρκτική μελέτη προκειμένου να προσδιοριστούν οι κυριότεροι κίνδυνοι που συνδέονται με τη χρηματοδότηση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η εν λόγω διερευνητική εργασία στηρίχθηκε στην εξέταση εγγράφων και σε συνεντεύξεις με μέλη του προσωπικού της Επιτροπής, της ΕΥΕΔ, των ΜΚΟ και της γραμματείας του Συμβουλίου που συμμετέχουν στους κύριους τομείς της χρηματοδότησης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

2. Οι ελεγκτές πραγματοποίησαν συνεντεύξεις με τους διευθυντές των διοικητικών και/ή οικονομικών μονάδων και με υπαλλήλους των υπεύθυνων γραφείων ανά χώρα από 17 τμήματα της Επιτροπής και με ανώτερα μέλη του προσωπικού από έξι μη κυβερνητικές οργανώσεις. Τα τμήματα της Επιτροπής επιλέχθηκαν με βάση τις ειδικές τους αρμοδιότητες στους τομείς που εμπíπτουν στην εμβέλεια του ελέγχου, ενώ οι ΜΚΟ επιλέχθηκαν με σκοπό να ληφθούν οι απόψεις και άλλων εξωτερικών φορέων που συμμετέχουν στη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

- ο Από την Επιτροπή:

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας (DEVCO¹)

Διεύθυνση Γ — Βιώσιμη μεγέθυνση και ανάπτυξη

Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα (CLIMA)

Διεύθυνση Α — Διεθνής και κλιματική στρατηγική

Διεύθυνση Β — Ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές του διοξειδίου του άνθρακα

Διεύθυνση Γ — Ενσωμάτωση της διάστασης της προσαρμογής και τεχνολογία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO)

Διεύθυνση Α, Διοικητική μονάδα 4 — Ειδικές θεματικές πολιτικές

Διεύθυνση Β, Διοικητική μονάδα 5 — Ασία και Λατινική Αμερική, Καραϊβική, Ειρηνικός

Διεύθυνση Γ, Διοικητική μονάδα 2 — Προϋπολογισμός, εξωτερικός λογιστικός έλεγχος, πληροφορική

Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων (ECFIN)

ΓΔ ECFIN Διεύθυνση Δ, Διοικητική μονάδα 4 — Παγκοσμιοποίηση — Εμπόριο — Ανάπτυξη

¹ Γνωστή επίσης ως «EuropeAid».

- **Από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ):**

Διεύθυνση Ι — Οριζόντια θέματα — Ασία και Ειρηνικός
 Διεύθυνση Ι.Β.1 — Κίνα, Χονγκ Κονγκ, Μακάο, Ταϊβάν, Μογγολία
 Διεύθυνση V.A.4 — Χώρες της Mercosur
 Διεύθυνση VI.B1 — Παγκόσμια ζητήματα και καταπολέμηση της τρομοκρατίας
 Διεύθυνση Α, Διοικητικό Τμήμα — Οικονομικά και διοικητική υποστήριξη

- **Από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ):**

Διεύθυνση Επενδυτικών Σχεδίων — Υπηρεσία περιβαλλοντικών, κλιματικών και κοινωνικών θεμάτων
 Διεύθυνση χρηματοδοτήσεων εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης
 Διεύθυνση Οικονομικού Ελέγχου

- **Από τη Γραμματεία του Συμβουλίου:**

Διεύθυνση Ε, Διοικητική μονάδα 1B — Αλλαγή του κλίματος, συντονισμός και οριζόντια θέματα

- **Από μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ):**

Oxfam International (Βρυξέλλες) και γραφεία της Oxfam στο Μπανγκλαντές και στην Ουγκάντα
 CAN Ευρώπης και CAN Τανζανίας (Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών της Τανζανίας για την κλιματική αλλαγή και Δίκτυο δράσης για το κλίμα)
 WWF (γραφεία Βρυξελλών)
 Concern Worldwide (Μπανγκλαντές)
 Shushilan (Μπανγκλαντές)
 World Agroforestry Centre (Διεθνές Κέντρο για την Έρευνα στην Αγροδασοπονία) (Ινδονησία)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

3. Εστάλη γραπτό ερωτηματολόγιο σε τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ με σκοπό τη λήψη πληροφοριών και των απόψεών τους.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

4. Επιλέχθηκαν 16 χώρες και δύο περιφέρειες για εξέταση βάσει εγγράφων. Τα κριτήρια επιλογής ήταν τα εξής:
  - Συντονισμός: χώρες όπου υπάρχει επαρκής αριθμός χορηγών βοήθειας για να αξιολογηθεί ο καταμερισμός εργασίας μεταξύ τους.
  - Επίπεδο χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής: χώρες που έχουν λάβει από την Επιτροπή σημαντικά ποσά χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής από το 2002.
  - Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και ευπάθεια στην κλιματική αλλαγή: ποικίλες περιπτώσεις χωρών με διαφορετικά χαρακτηριστικά, όπως ΛΑΧ, ΑΜΝΚ, χώρες BRICS² και μια χώρα που λαμβάνει σημαντική χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής παρά τη σχετικά υψηλή της θέση στην κατάταξη του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης.
  - Γεωγραφική κατανομή: χώρες από διαφορετικές γεωγραφικές ζώνες: Αφρική, Ασία και Ειρηνικός, Λατινική Αμερική και Ευρωπαϊκή Γειτονία.
5. Οι χώρες που επιλέχθηκαν ήταν το Μπανγκλαντές, η Βολιβία, η Βραζιλία, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, η Κίνα, η Αιθιοπία, η Γουιάνα, η Ινδονησία, το Μάλι, το Μαρόκο, ο Μαυρίκιος, η Νικαράγουα, η Τανζανία, η Ουγκάντα, η Ουκρανία και το Βανουάτου.
6. Οι περιφέρειες που επιλέχθηκαν προς εξέταση ήταν η Ανατολική Αφρική και η Ασία, καθώς πρόκειται για τις περιφέρειες που έλαβαν τα υψηλότερα επίπεδα χρηματοδότησης από την Επιτροπή για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

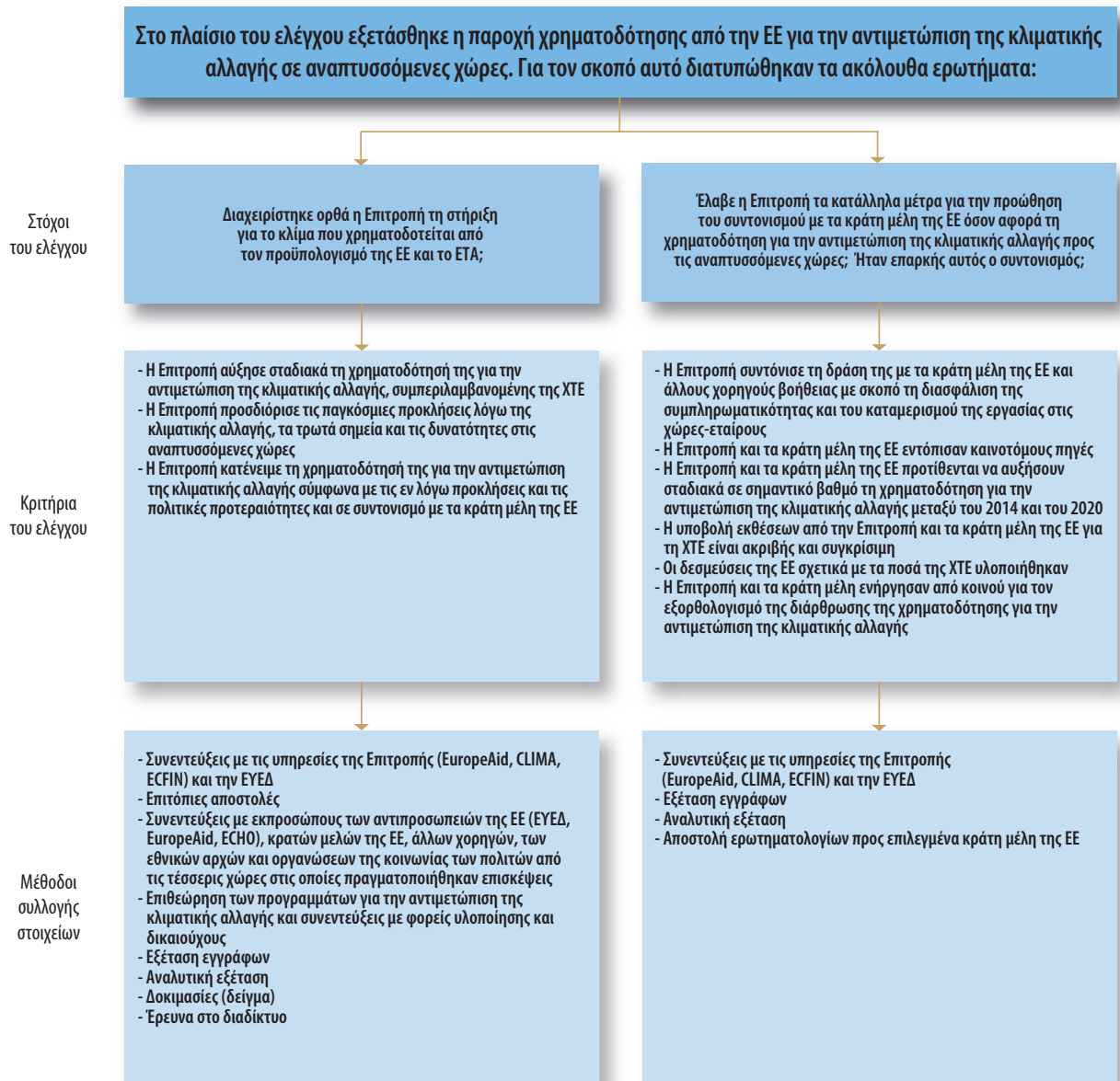
ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ

7. Προκειμένου να ελεγχθεί η εφαρμογή των δεικτών του Ρίο σε συμμόρφωση προς τη δέσμευση της Επιτροπής για τη ΧΤΕ, αναλύθηκε τυχαίο δείγμα δέκα (από σύνολο 19) προγραμμάτων.
8. Η επιλογή, εκ μέρους της Επιτροπής, των διαύλων παροχής της χρηματοδότησης ελέγχθηκε βάσει τυχαίου δείγματος 20 προγραμμάτων που σχετίζονται με το κλίμα (συμπεριλαμβανομένων διμερών και πολυμερών διαύλων παροχής της χρηματοδότησης).

² Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα, Νότια Αφρική.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΧΩΡΕΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ

9. Από τις δεκαέξι χώρες, επιλέχθηκαν τέσσερις (Μπανγκλαντές, Ινδονησία, Τανζανία και Ουγκάντα) στις οποίες πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις με βάση τόσο τα υψηλά ποσά χρηματοδότησης όσο και τα διαφορετικά είδη επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και αναγκών.
10. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, από τις 13 έως τις 25 Ιανουαρίου 2013, το κλιμάκιο ελέγχου πραγματοποίησε συνεντεύξεις με μέλη του προσωπικού των αντιπροσωπειών της ΕΕ, εκπροσώπους των αρμόδιων εθνικών αρχών, κύριους αναπτυξιακούς εταίρους (εντός και εκτός ΕΕ) και εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων και της κοινωνίας των πολιτών. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις σε επιλεγμένα προγράμματα.

ΚΥΡΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΕ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Πηγή εσόδων	Περιγραφή	Πρόοδος	Εκτιμώμενα ετήσια έσοδα
Έσοδα από πλειστηριαμούς στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) της ΕΕ	<ul style="list-style-type: none"> - Το ΣΕΔΕ της ΕΕ είναι ένα από τα πλέον προηγμένα συστήματα που βασίζονται στην αγορά, τα οποία έχουν αναπτυχθεί έως σήμερα¹ και η μεγαλύτερη πηγή εσόδων από την τιμολόγηση του άνθρακα η οποία είναι εύκολα προσδιορίσιμη ποσοτικώς. - Το ΣΕΔΕ της ΕΕ ξεκίνησε το 2005 και από την 1η Ιανουαρίου 2013 έχει εισέλθει στην τρίτη φάση, όπου ο πλειστηριασμός δικαιωμάτων αποτελεί την προκαθορισμένη μέθοδο κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής CO₂. - Το σκεπτικό είναι ότι, έως το 2020, θα πωλούνται σχεδόν ένα δισεκατομμύριο δικαιώματα εκπομπής της ΕΕ κάθε έτος και θα αποφέρουν έσοδα για τα κράτη μέλη. - Τα έσοδα από τον πλειστηριασμό δικαιωμάτων στον κλάδο των αερομεταφορών έχουν συμπεριληφθεί στο ΣΕΔΕ της ΕΕ από την 1η Ιανουαρίου 2012 (βλέπε κατωτέρω). 	<p>Η τρίτη φάση του ΣΕΔΕ ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 2013. Ορίζεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διαθέτουν τουλάχιστον το 50 % των εσόδων από τους πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών στους στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, μεταξύ άλλων και στις αναπτυσσόμενες χώρες.</p> <p>Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, η συγκεκριμένη πηγή θα μπορούσε να αποφέρει 20 δισεκατομμύρια ευρώ ανά έτος. Ωστόσο, δεν είναι δυνατό να διατυπωθεί μια έγκυρη και αξιόπιστη εκτίμηση δεδομένου του πρόσφατου χαρακτήρα της πρωτοβουλίας, της πρόσφατης πτώσης των τιμών του άνθρακα και της απόρριψης, εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της πρότασης της Επιτροπής για σταθεροποίηση του επιπέδου τιμών. Επιπλέον, δεδομένου ότι η χρήση των εσόδων αυτών εξαρτάται από τα κράτη μέλη, δεν είναι γνωστό το μερίδιο που θα μπορούσε να διατεθεί σε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση προς αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.</p>	20 έως 30 δισεκατομμύρια ευρώ
Τιμολόγηση του άνθρακα στις διεθνείς θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές	<ul style="list-style-type: none"> — Επιβολή τιμής (φόρου) επί των εκπομπών των διεθνών αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών προκειμένου να επιτευχθούν αποτελεσματικά περισσότερες μειώσεις εκπομπών. - Το σκεπτικό είναι ότι η τιμολόγηση των αρνητικών επιπτώσεων των εκπομπών επιτρέπει τη διόρθωση των δυσλειτουργιών της αγοράς και δημιουργεί κατάλληλα και αποδοτικά ως προς το κόστος κίνητρα για περαιτέρω μετριασμό των εκπομπών αυτών. 	<p>Το 2008 συμπεριλήφθηκε στη νομοθεσία της ΕΕ η επιβολή προστίμων για πτήσεις με υπέρβαση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα². Το γεγονός αυτό προκάλεσε έντονες αντιδράσεις από την πλευρά χωρών εκτός ΕΕ, όπως οι ΗΠΑ και η Κίνα, οι οποίες αμφισβήτησαν τη νομιμότητα της εν λόγω πράξης. Τον Νοέμβριο του 2012, κατόπιν της δήλωσης του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ) όσον αφορά την πρόθεσή του να ξεκινήσει εργασίες προς την κατεύθυνση μιας κοινής λύσης, η ΕΕ αποφάσισε να αναβάλει την εφαρμογή του συστήματος ΣΕΔΕ της ΕΕ στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές για ένα έτος, ενόσω επιδιώκεται η επίτευξη μιας συνολικής συμφωνίας υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ). Εάν δεν επιτευχθεί ικανοποιητική πρόοδος σχετικά με μια παγκόσμια συμφωνία, η ΕΕ θα επαναφέρει τις κυρώσεις. Θα αναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν πώς θα χρησιμοποιήσουν τα έσοδά τους από το σύστημα αεροπορικών μεταφορών.</p> <p>Όσον αφορά την τιμολόγηση του άνθρακα στις θαλάσσιες μεταφορές, η διαδικασία κινείται με βραδύτερους ρυθμούς. Τον Ιούνιο του 2013 η Επιτροπή πρότεινε μέτρα για την ένταξη των εκπομπών των θαλάσσιων μεταφορών στο πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ από το 2018 και έπειτα, ει δυνατόν υπό την αιγίδα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ). Μέχρι στιγμής δεν έχει ακόμη ληφθεί απόφαση σχετικά με τη χρήση των εσόδων από το σύστημα των θαλάσσιων μεταφορών. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει βεβαιότητα ως προς τα ποσά που μπορούν να δεσμευτούν για τη χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.</p>	Έως 24 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ³
Νέος μηχανισμός της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα	<ul style="list-style-type: none"> - Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για την αντιστάθμιση εκπομπών που γίνονται αλλού. - Υπάρχει ήδη αγορά διοξειδίου του άνθρακα, η οποία και δημιουργεί σημαντικές χρηματοοικονομικές ροές προς αναπτυσσόμενες χώρες μέσω του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης (ΜΚΑ). - Το σκεπτικό είναι να διατεθεί ένας νέος και περισσότερο φιλόδοξος μηχανισμός της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα βάσει ρητής τιμολόγησης του άνθρακα, που θα παρέχει, με τον τρόπο αυτόν, μια νέα πηγή δημοσίων εσόδων ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι περισσότερο προηγμένες από οικονομική άποψη και στους ανταγωνιστικούς τομείς σε διεθνές επίπεδο. 	<p>Τον Νοέμβριο του 2012, η Επιτροπή δημοσίευσε μελέτη σχετικά με τις επιλογές σχεδιασμού για τον νέο μηχανισμό της αγοράς διοξειδίου του άνθρακα που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της UNFCCC ως βάση για τις διαπραγματεύσεις στη διάσκεψη της Ντόχα (ΔΤΜ 18, Νοέμβριος 2012), καθώς και ένα έγγραφο προβληματισμού για την αύξηση της χρηματοδότησης βάσει αποτελεσμάτων για τη REDD+.</p>	ά.α.

¹ Βλέπε μελέτες του ΟΟΣΑ (<http://www.oecd.org/environment/cc/39725657.pdf>) και ΜΚΟ (http://www.mcc-berlin.net/fileadmin/data/pdf/Publikationen/Tuerk_Sterk_Haites_Mehling_Flachsland_Kimura_Betz_Jotzo_2009_Linking_Emissions_Trading_Schemes.pdf).

² Οδηγία 2008/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ ώστε να ενταχθούν οι αεροπορικές δραστηριότητες στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 8 της 13.1.2009, σ. 3).

³ Βάσει της έκθεσης της συμβουλευτικής ομάδας υψηλού επιπέδου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, 5 Νοεμβρίου 2010.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Πηγή εσόδων	Περιγραφή	Πρόδος	Εκτιμώμενα ετήσια έσοδα
Φορολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα	<ul style="list-style-type: none"> - Εξετάζονται διάφορες επιλογές για τη φορολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα (π.χ. φόροι επί των συναλλαγών με ή χωρίς επικέντρωση στις συναλλαγματικές συναλλαγές), και μάλιστα ορισμένες εφαρμόζονται ήδη σε ορισμένα κράτη μέλη. 	<p>Η Επιτροπή κατάρτισε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για έναν φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στις 28 Σεπτεμβρίου 2011. Το Συμβούλιο δεν ενέκρινε την πρόταση και στις 22 Ιανουαρίου 2013 έντεκα κράτη μέλη ζήτησαν από την Επιτροπή να καταρτίσει νέα πρόταση για τη φορολόγηση των συναλλαγών που αφορούν μετοχές, ομόλογα και παράγωγα στο πλαίσιο της διαδικασίας «ενισχυμένης συνεργασίας». Η νέα πρόταση της Επιτροπής υποβλήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2013. Η εισφορά αναμένεται να αποφέρει 30 έως 35 δισεκατομμύρια ευρώ ανά έτος, αλλά δεν υπάρχει καμία ένδειξη ως προς το κατά πόσον κάποια από τα έσοδα που θα συγκεντρωθούν μέσω αυτού του φόρου θα διοχετευτούν για την αντιμετώπιση των αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών⁴.</p>	30 έως 35 δισεκατομμύρια ευρώ
Περαιτέρω αύξηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης	<ul style="list-style-type: none"> - Μόχλευση της ιδιωτικής χρηματοδότησης από τις ανεπτυγμένες χώρες προς συμπλήρωση της εγχώριας ιδιωτικής χρηματοδότησης στις αναπτυσσόμενες χώρες. - Η μόχλευση θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος εν γένει, ώστε να καταστεί περισσότερο ελκυστικό για εγχώριες και διεθνείς επενδύσεις. - Οι επιδοτήσεις επιτοκίου θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση του προφίλ κινδύνου-απόδοσης των επενδύσεων. - Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την κατανομή του κόστους και των κινδύνων της χρηματοδότησης. - Παροχή εγγυήσεων για την υποστήριξη της έκδοσης χρεογράφων για έργα σχετικά με το κλίμα. - Τεχνική βοήθεια για την παροχή των πληροφοριών των έργων και της προετοιμασίας που απαιτείται για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος ιδιωτών επενδυτών. 	<p>Δεν υπάρχει επί του παρόντος μια διεθνώς συμφωνηθείσα προσέγγιση για την παρακολούθηση και την παροχή στοιχείων όσον αφορά τα καθαρά οφέλη από τις διεθνείς χρηματοοικονομικές ροές από τον ιδιωτικό τομέα σε δράσεις για το κλίμα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Τον Μάιο και τον Νοέμβριο του 2012 το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη την επίτευξη κοινής αντίληψης ως προς τον ορισμό της ιδιωτικής χρηματοδότησης για το κλίμα. Σύμφωνα με μέλη του προσωπικού της Επιτροπής οικονομικής πολιτικής και της Οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής, μια υποομάδα της ομάδας εργασίας για το κλίμα (ομάδα εργασίας για διεθνή περιβαλλοντικά ζητήματα) προσφέρθηκε εθελοντικά να μελετήσει την έννοια της ιδιωτικής χρηματοδότησης για κλιματικές δράσεις, αλλά βρίσκεται ακόμη σε πολύ πρώιμο στάδιο. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει ακόμη κάποια εκτίμηση των πιθανών εσόδων από αυτή την πηγή και του μεριδίου που θα μπορούσε να διατεθεί στη χρηματοδότηση προς αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.</p>	ά.α.
Πρόσβαση στη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσω πολυμερών και άλλων τραπεζών ανάπτυξης	<ul style="list-style-type: none"> - Ο καταλύτης για τη διοχέτευση κεφαλαίων από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές σε σημαντικά επενδυτικά έργα. - Στις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης συγκαταλέγονται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και μεγαλύτεροι διμερείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, όπως ο γαλλικός οργανισμός ανάπτυξης «<i>Agence Française de Développement</i>» (AFD), ο γερμανικός οργανισμός «<i>Kreditanstalt für Wiederaufbau</i>» (KfW) και ο οργανισμός χρηματοδότησης των βορείων χωρών για το περιβάλλον «<i>Nordic Environment Finance Corporation</i>» (NEFCO). 	<p>Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν δημιουργήσει επτά περιφερειακούς επενδυτικούς μηχανισμούς της ΕΕ⁵ που καλύπτουν όλες τις χώρες που εμπίπτουν στο πεδίο της εξωτερικής συνεργασίας της ΕΕ, καθώς και όλους τους τομείς δραστηριότητας. Στόχος των μηχανισμών είναι να συνενώνουν («συνδυάζουν») επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) και συνεισφορές των κρατών μελών με πρόσθετους πόρους εκτός επιχορηγήσεων (ίδια κεφάλαια, εγγυήσεις, δάνεια κ.λπ.), ως επί το πλείστον από την ΕΤΕπ και άλλες τράπεζες ανάπτυξης. Τον Νοέμβριο του 2010, η Επιτροπή ανακοίνωσε τη δημιουργία θυρίδων για την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο των επτά περιφερειακών επενδυτικών μηχανισμών της ΕΕ⁶, με στόχο να δοθεί ώθηση στα προγράμματα αναπτυσσόμενων χωρών, έτσι ώστε να προσαρμοστούν στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να επενδύσουν σε χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στο μέλλον.</p> <p>Δεν υπάρχουν αντικειμενικοί στόχοι ή αναφορές σε στόχους για την αύξηση της χρηματοδότησης προς αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των επενδυτικών μηχανισμών που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ. Επιπλέον, είναι ακόμη πολύ νωρίς για να διαπιστωθούν οι τάσεις ως προς τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των επενδυτικών μηχανισμών, δεδομένου ότι οι θυρίδες για την κλιματική αλλαγή δημιουργήθηκαν μόλις στα τέλη του 2010 και ορισμένοι επενδυτικοί μηχανισμοί ξεκίνησαν πολύ πρόσφατα.</p>	ά.α.

⁴ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/

⁵ Καταπιστευματικό Ταμείο Υποδομών της ΕΕ για την Αφρική (ITF) το 2007· επενδυτική διευκόλυνση γειτονίας (NIF) το 2008· επενδυτικό πλαίσιο για τα δυτικά Βαλκάνια (WBIF) το 2010· επενδυτικός μηχανισμός για τη Λατινική Αμερική (LAIF) το 2010· επενδυτικός μηχανισμός για την Κεντρική Ασία (IFCA) το 2010· επενδυτικός μηχανισμός για την Καραϊβική (CIF) το 2012· επενδυτικός μηχανισμός για την Ασία (AIF) το 2012· επενδυτικός μηχανισμός για τον Ειρηνικό (IFP) το 2012.

⁶ Βλέπε Δελτίο Τύπου της Επιτροπής της 29ης Νοεμβρίου 2010 (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1621_el.htm), στο οποίο αναφέρεται ότι: «Αυτή η πρωτοβουλία θα ενισχύσει επίσης την υποβολή εκθέσεων και τη διαφάνεια στο πλαίσιο της χρηματοδότησης δράσεων για το κλίμα στην ΕΕ.»

Πηγή: SEC(2011) 487 τελικό και SEC(2010) 409 τελικό.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ «ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ» ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΕ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΧΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ

Χρησιμοποιούμενοι ορισμοί για τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τη ΧΤΕ	
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	- νέα: προστίθεται στην ήδη συμφωνηθείσα στήριξη για δράσεις που σχετίζονται με το κλίμα (1, 2, 4) - πρόσθετη: προέρχεται από το μη διατεθέν περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο εξωτερικών δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και, κατά συνέπεια, δεν μειώνει ούτε αντικαθιστά καμία άλλη προγραμματισμένη αναπτυξιακή χρηματοδότηση (επιπρόσθετη της αρχικώς προγραμματισθείσας χρηματοδότησης για την αναπτυξιακή συνεργασία και για τις δράσεις για το κλίμα το 2010-2012) (1, 4)
Γερμανία	- νέα: κεφάλαια από καινοτόμους πηγές χρηματοδότησης (π.χ. πλειστηριασμοί δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΣΔΕ) της ΕΕ) (1) - πρόσθετη: χρηματοδότηση η οποία είναι επιπρόσθετη της χρηματοδότησης που σχετίζεται με το κλίμα σε σύγκριση με το έτος αναφοράς 2009 (1, 2, 4)
Γαλλία	- ενσωμάτωση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ανάπτυξης, χωρίς προσδιορισμό επιπέδων στόχων ή προσθετικότητας (4) - μέρος της αυξημένης δέσμευσης για χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στη Γαλλία· προσμετράται εν μέρει στην εθνική ΕΑΒ (2, 4)
Ιταλία	- δεν έχουν παρασχεθεί ακριβή στοιχεία (συνδυασμός διαφόρων ορισμών, π.χ. επιπρόσθετη της χρηματοδότησης που σχετίζεται με το κλίμα σε συγκεκριμένο έτος αναφοράς και/ή της μέσης ετήσιας χρηματοδότησης που σχετίζεται με το κλίμα σε συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς) (1, 4)
Ηνωμένο Βασίλειο	- αντλείται από τον αυξανόμενο προϋπολογισμό του Ηνωμένου Βασιλείου για την ΕΑΒ, προγραμματίζεται να ανέλθει σε 0,7 % του ΑΕΕ έως το 2013 (1, 4)

Πηγές:

- (1) Ερωτηματολόγιο των κρατών μελών της ΕΕ για την έκθεση του 2011 για τη λογοδοσία της ΕΕ (http://ec.europa.eu/europeaid/how/accountability/eu-annual-accountability-reports/country_answers_en.htm).
- (2) Έκθεση με τίτλο «Has the EU kept its Fast-start Climate Finance promises?» (Τήρησε η ΕΕ τις υποσχέσεις της για τη χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης δράσεων για το κλίμα;), Μάιος 2010, Δίκτυο CAN Ευρώπης κ.ά.
- (3) Στοιχεία από τον ιστότοπο που δημιουργήθηκε από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Χωροταξίας των Κάτω Χωρών (www.faststartfinance.org/home).
- (4) Μελέτη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκπονήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Πολιτικών — «Briefing on Climate Change Financing: The concept of additionality in the light of the Commission proposal for a development cooperation instrument (DCI) for 2014-2020» (Ενημέρωση σχετικά με τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής: Η έννοια της προσθετικότητας υπό το πρίσμα της πρότασης της Επιτροπής για έναν μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ) για την περίοδο 2014-2020), Ιούνιος 2012.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

IV.

Τον Σεπτέμβριο 2013, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη παρουσίασαν, στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC), τις απόψεις τους σχετικά με τις πολιτικές και τις προσεγγίσεις για την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ως συμβολή στις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν από όλες τις ανεπτυγμένες χώρες για το 2020. Στο ίδιο το πλαίσιο της ομάδας εργασίας της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (ΕΟΠ) για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, η Επιτροπή κατέβαλε πολλές προσπάθειες για να συμπεριληφθεί, στα συμπεράσματα που εξέδωσε το Συμβούλιο τον Μάιο και τον Οκτώβριο, ένας ορισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει τηρήσει τη δέσμευση που ανέλαβε όσον αφορά τη χρηματοδότηση ταχείας εκκίνησης (ΧΤΕ) στο πλαίσιο των παραμέτρων που ορίζονται στα σχετικά έγγραφα της UNFCCC. Ωστόσο, αναγνωρίζει ότι, τόσο στο διεθνές επίπεδο όσο και στο επίπεδο της ΕΕ, απαιτούνται συμπληρωματικές εργασίες και συμφωνίες όσον αφορά ορισμένες μεθοδολογικές έννοιες, ώστε να καταστεί το σύστημα πιο ισχυρό.

Η Επιτροπή προσπάθησε να μειώσει τη διασπορά κονδυλίων για το κλίμα, π.χ. συμμετέχοντας ενεργά στις προκαταρκτικές εργασίες για την ίδρυση του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα και, μαζί με τα κράτη μέλη, υποστήριξε την άποψη σύμφωνα με την οποία το Ταμείο αυτό θα πρέπει να αποτελέσει τον κύριο δίαυλο παροχής χρηματοδότησης βάσει της σύμβασης.

V.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν για τη βελτίωση του συντονισμού και θα αναλάβουν σχετικές πρωτοβουλίες όπως περιγράφεται κατωτέρω.

VI. α) Πρώτη περίπτωση

Η Επιτροπή συμφωνεί για την έναρξη διαλόγου με τα κράτη μέλη σχετικά με τη δρομολόγηση χάρτη πορείας για την κλιματική αλλαγή, αλλά η τελική απόφαση θα εξαρτηθεί από τα κράτη μέλη.

VI. α) Δεύτερη περίπτωση

Η Επιτροπή είναι σύμφωνη: η έναρξη της ανεξάρτητης αξιολόγησης της συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη έχει προγραμματιστεί τον Δεκέμβριο του 2013.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

VI. β)

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν με τη σύσταση αυτή. Υπάρχει ήδη ένα βασικό σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με την τήρηση των δεσμεύσεων όσον αφορά τον στόχο του 20 %.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συμπεριλάβει στις ετήσιες εκθέσεις της στοιχεία σχετικά με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για το κλίμα.

VI. γ) Πρώτη περίπτωση

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση αυτή και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την επεξεργασία κοινού προτύπου της ΕΕ σχετικά με την παρακολούθηση, διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων και επαλήθευση (MRV) των δημόσιων χρηματοδοτήσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής εγκαίρως για την υποβολή έκθεσης βάσει του κανονισμού σχετικά με τον μηχανισμό παρακολούθησης, το 2014.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των πρόσφατων αποφάσεων της 19ης διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών της UNFCCC (Νοέμβριος 2013) σχετικά με την υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και στο πλαίσιο της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ.

VI. γ) Δεύτερη περίπτωση

Η Επιτροπή συμφωνεί. Η Επιτροπή θα επιδιώξει να θέσει στην ημερήσια διάταξη της ομάδας εμπειρογνομόνων και του δικτύου πράσινης διπλωματίας τις ανταλλαγές πληροφοριών στο επίπεδο της ΕΕ για τη στήριξη και την ενίσχυση του συντονισμού σχετικά με τα μέσα εφαρμογής.

Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης την έναρξη διαλόγου στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων σχετικά με τις πολυμερείς συμφωνίες για το περιβάλλον (υποομάδα για την αλλαγή του κλίματος).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

29.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν ότι ο συντονισμός των χορηγούμενων ενισχύσεων σε παγκόσμια κλίμακα είναι ανεπαρκής. Για να ενισχύσουν τη συμπληρωματικότητα των προσπαθειών, η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ θα προσπαθήσουν να βελτιώσουν τον συντονισμό της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο επίπεδο της ΕΕ στο πλαίσιο των σχετικών ομάδων εμπειρογνομόνων.

30.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν ότι, μέχρι το τέλος του 2011, η ΕΕ δεν είχε σημειώσει την αναμενόμενη πρόοδο όσον αφορά τον κοινό προγραμματισμό. Έκτοτε, περίπου 40 χώρες ανέλαβαν τη δέσμευση να προβούν σε κοινό προγραμματισμό.

32.

Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, ενώ ο συντονισμός μπορεί όντως να βελτιωθεί, αναπτύχθηκαν πρωτοβουλίες στην Ινδονησία, όπως διημερσιές συνεδριάσεις συντονισμού της ΕΕ σχετικά με την αλλαγή του κλίματος, με αποτέλεσμα να καταβληθούν πράγματι πολλές προσπάθειες συντονισμού.

Πλαίσιο 1

Η αρχικά προταθείσα λύση (που χρηματοδοτήθηκε από το ΗΒ και την ΟΧFAM), που εφαρμόζεται ήδη, δεν ήταν επαρκής για να καλύψει τη συνολική ζήτηση πόσιμου νερού στην πόλη Βαϊνραρα και στα περίχωρά της. Η κατάσταση αυτή ώθησε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των τελικών δικαιούχων, της κυβέρνησης και των δωρητών, να βρουν μια λύση ευρύτερης εμβέλειας (συγχρηματοδοτούμενη από την ΕΕ). Μετά την εμπειρία αυτή ενισχύθηκε σαφώς ο συντονισμός μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

33. α)

Από τα μέσα του 2015, οι ενισχύσεις της ΕΕ θα συγχρονιστούν με το 7ο πενταετές πρόγραμμα 2015-2020 για το Μπαγκλαντές και η ΕΕ ανέλαβε τη δέσμευση να προβεί σε κοινό προγραμματισμό σε επιλεγμένους τομείς με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Αυτό θα απαιτήσει την επανεξέταση του πολυετούς ενδεικτικού προγράμματος (ΠΕΠ) 2014-2020 για τα υπόλοιπα 5 χρόνια, καθώς και ενδεχόμενες τροποποιήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

34.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ υπογραμμίζουν ότι ο αριθμός των δωρητών (μάλλον, παρά ο μεταξύ τους ανταγωνισμός) δυσχεραίνει τον συντονισμό εκτός από την πρωταρχική πρόκληση που συνίσταται στην έλλειψη συντονισμού εκ μέρους της κυβέρνησης.

35.

Ακριβώς για τον λόγο αυτό, το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής στο Μπαγκλαντές γίνεται αντικείμενο χωριστής διαχείρισης (είτε μέσω των έργων που διαχειρίζονται δωρητές είτε μέσω καταπιστευματικών ταμείων τα οποία διαχειρίζεται η Παγκόσμια Τράπεζα, βλ. κατωτέρω).

37.

Στην Ινδονησία, καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες από τους εταίρους στον τομέα της ανάπτυξης σχετικά με ζητήματα καταπολέμησης της διαφθοράς με βάση το μέσο στήριξης PNPМ (PSF), ένα ταμείο πολλαπλών χρηματοδοτών που διαχειρίζεται η Παγκόσμια Τράπεζα.

39.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τις κυβερνήσεις να αντιμετωπίσουν τα θέματα που αφορούν τον καθορισμό προτεραιοτήτων και τον συντονισμό, για παράδειγμα μέσω της συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη (ΣΑΚΠ). Παραδείγματα χωρών στις οποίες η ΣΑΚΠ στηρίζει τον κυβερνητικό συντονιστικό μηχανισμό είναι τα ακόλουθα: Νεπάλ, Καμπότζη, Γουιάνα, Σεϋχέλλες και Νήσοι Σολομώντος, Μπουτάν, Τσαντ, Λεσόθο, Γκάμπια.

41.

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου Ecofin, της 15ης Οκτ ωβρίου 2013, αναφέρεται ότι «η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί να αυξήσουν σταδιακά την κινητοποίηση της κλιματικής χρηματοδότησης στο πλαίσιο ουσιαστικών δράσεων μετριασμού και διαφάνειας της εφαρμογής, προκειμένου να συμβάλουν με το μερίδιό τους στον στόχο των αναπτυγμένων χωρών να κινητοποιήσουν από κοινού 100 δισεκατομμύρια δολάρια ανά έτος μέχρι το 2020 από ευρύ φάσμα πηγών...». Η Επιτροπή έχει ήδη αναπτύξει ένα ευρωπαϊκό όραμα για τη σταδιακή αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής έως το 2020. Τον Σεπτέμβριο του 2013, η ΕΕ και τα κράτη μέλη υπέβαλαν στην UNFCCC τις απόψεις τους σχετικά με τις στρατηγικές και τις προσεγγίσεις για την αύξηση της χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η υποβολή πρότασης είναι δυνατή στη διεύθυνση: http://unfccc.int/files/documentation/submissions_from_parties/application/pdf/cor_suf_eu_02092013.pdf

41. α)

Όσον αφορά τον ορισμό ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις στο πλαίσιο της ΕΟΠ οι οποίες θα συνεχιστούν με βάση τα αποτελέσματα της διάσκεψης των μερών της UNFCCC που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της 11ης και της 22ας Νοεμβρίου 2013 στη Βαρσοβία.

41. β)

Κάθε ανεπτυγμένο κράτος μέλος της ΕΕ ανέλαβε τη δέσμευση να αυξήσει τη χρηματοδότηση σχετικά με την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, η δέσμευση 100 δισεκατ. USD αφορά όλες τις ανεπτυγμένες χώρες στον κόσμο. Επομένως, ο χάρτης πορείας της ΕΕ δεν αποτελεί ούτε προϋπόθεση για την αύξηση της χρηματοδότησης για το κλίμα από τα επιμέρους κράτη μέλη ούτε μπορεί να εξεταστεί χωριστά από τις συνεισφορές άλλων αναπτυγμένων χωρών.

Η οριστική απόφαση σχετικά με έναν χάρτη πορείας θα εξαρτάται από τα κράτη μέλη.

44.

Υπάρχει διαφορά μεταξύ «υποσχέσεων» και «δεσμεύσεων». Η Επιτροπή εφαρμόζει τους δείκτες του Ρίο στα κονδύλια για τα οποία έχει αναληφθεί δέσμευση, δηλαδή μόλις ληφθεί η απόφαση χρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, πρόκειται για εγγύηση ότι θα ακολουθήσει εκταμίευση. Επιπλέον, το κοινό σύστημα πληροφόρησης Relex (CRIS) επιτρέπει επίσης στην Επιτροπή να προβαίνει σε εκταμιεύσεις εάν αυτό ζητηθεί από το πλαίσιο αναφοράς.

49.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν διαφορετικές προσεγγίσεις για την ποσοτική εκτίμηση των δαπανών για το κλίμα με βάση του δείκτες του Ρίο. Στο πλαίσιο της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ και της ΕΕ συνεχίζονται οι προσπάθειες για την ανάλυση των διαφόρων προσεγγίσεων ενόψει της μελλοντικής εναρμόνισης.

54.

Το συνολικό ποσό ύψους 7,34 δισεκατ. ευρώ υπολογίστηκε από την Επιτροπή με βάση τα συνολικά ετήσια αριθμητικά στοιχεία που αναφέρθηκαν από τα επιμέρους κράτη μέλη, σε απόλυτη συμφωνία με την εντολή της Επιτροπής σε επιμερισμένες αρμοδιότητες.

Δεδομένου ότι ο κατάλογος παραδειγμάτων παρεμβάσεων που χρησιμοποιήθηκε από το Συνέδριο δεν ήταν εξαντλητικός, προφανώς δεν μπορεί να επαληθευτεί η συμφωνία του με το συνολικό ποσό που έχει δηλωθεί.

Ο κατάλογος παραδειγμάτων παρεμβάσεων καταρτίζεται από την Επιτροπή με βάση τα δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη και προσφέρει πλήθος **παραδειγμάτων έργων**, όπως αναφέρονται σαφώς στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής και στον τίτλο του πίνακα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

55.

Η δέσμευση όσον αφορά τη ΧΤΕ υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των παραμέτρων που παρασχέθηκαν στα σχετικά έγγραφα της UNFCCC.

59.

Η Επιτροπή προσπάθησε να μειώσει τη διασπορά κονδυλίων για το κλίμα, π.χ. συμμετέχοντας ενεργά στις προκαταρκτικές εργασίες για την ίδρυση του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα και, μαζί με τα κράτη μέλη, υποστήριξε την άποψη σύμφωνα με την οποία το Ταμείο αυτό θα πρέπει να αποτελέσει τον κύριο δίαυλο παροχής χρηματοδότησης βάσει της σύμβασης. Μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών υπάρχει τακτικός διάλογος εμπειρογνομόνων, καθώς και συνεργασία για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σε μια σειρά μόνιμων ομάδων εργασίας της ΕΕ.

61.

Η Επιτροπή έχει εντάξει τη ΣΑΚΠ στον προγραμματισμό της. Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της ΣΑΚΠ, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της γενικότερης πρωτοβουλίας, αναλαμβάνονται, εγκρίνονται και δημοσιεύονται στο πλαίσιο του θεματικού προγράμματος της ΕΕ για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων (ENRTP), καθώς και στο πλαίσιο του 10ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

Πέντε κράτη μέλη της ΕΕ έχουν συγχρηματοδοτήσει τη ΣΑΚΠ κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής. Η ΣΑΚΠ έχει αποτελέσει αποτελεσματικό δίαυλο παροχής χρηματοδότησης ταχείας εκκίνησης για πολλά κράτη μέλη της ΕΕ (31 εκατ. ευρώ από την Ιρλανδία, 1,2 εκατ. ευρώ από την Κύπρο και 0,8 εκατ. ευρώ από την Εσθονία).

Επιπλέον, η ΣΑΚΠ συγχρηματοδοτεί μεμονωμένες παρεμβάσεις με επτά κράτη μέλη της ΕΕ.

62.

Η Επιτροπή διατήρησε τη ΣΑΚΠ για τους ακόλουθους λόγους:

1. Εκτός από την παροχή οικονομικής στήριξης, η ΣΑΚΠ παρέχει τεχνική στήριξη και πλατφόρμα για διάλογο και ανταλλαγές εμπειριών.
2. Η ΣΑΚΠ χρησιμεύει επίσης ως καταλύτης για την περαιτέρω ένταξη της αλλαγής του κλίματος στις συνήθεις αναπτυξιακές ενισχύσεις της ΕΕ. Κατά συνέπεια, έχει διαφορετικό χαρακτήρα σε σχέση με άλλα κάθετα ταμεία.
3. Το Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα δεν είναι ακόμη λειτουργικό.

Για να αντιμετωπιστεί ο διοικητικός φόρτος για τις αναπτυσσόμενες χώρες η ΣΑΚΠ προσαρμόστηκε, π.χ. με την ευθυγράμμιση των προγραμμάτων ΣΑΚΠ με τις εθνικές στρατηγικές και τα εθνικά προγράμματα και με την εστίαση στην ενσωμάτωση της κλιματικής αλλαγής στις εθνικές αναπτυξιακές διαδικασίες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΕΔ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

65.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν με τη σύσταση και θα αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση του συντονισμού, όπως εμφανίζεται κατωτέρω.

67.

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ θα ενισχύσουν περαιτέρω τις προσπάθειες που καταβάλλουν για να βελτιώσουν τον συντονισμό με τα κράτη μέλη σχετικά με τη χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, στο πλαίσιο των υφιστάμενων ομάδων εμπειρογνομόνων (π.χ. της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (ΕΟΠ), της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για τα μέσα εφαρμογής (EGI) και της ομάδας εμπειρογνομόνων για την προσαρμογή (EGA)).

68.

Η Επιτροπή προσπάθησε να μειώσει τη διασπορά κονδυλίων για το κλίμα, π.χ. συμμετέχοντας ενεργά στις προκαταρκτικές εργασίες για την ίδρυση του Πράσινου Ταμείου για το Κλίμα και, μαζί με τα κράτη μέλη, υποστήριξε την άποψη σύμφωνα με την οποία το Ταμείο αυτό θα πρέπει να αποτελέσει τον κύριο δίαυλο παροχής χρηματοδότησης βάσει της σύμβασης.

Σύσταση 1

Η Επιτροπή συμφωνεί για την έναρξη διαλόγου με τα κράτη μέλη σχετικά με τη δρομολόγηση χάρτη πορείας για την κλιματική αλλαγή, αλλά η τελική απόφαση θα εξαρτηθεί από τα κράτη μέλη.

Σύσταση 2

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση αυτή και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την επεξεργασία κοινού προτύπου της ΕΕ σχετικά με την παρακολούθηση, διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων και επαλήθευση των δημόσιων χρηματοδοτήσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής εγκαίρως για την υποβολή έκθεσης βάσει του κανονισμού σχετικά με τον μηχανισμό παρακολούθησης, το 2014.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των πρόσφατων αποφάσεων της 19ης διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών της UNFCCC (Νοέμβριος 2013) σχετικά με την υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και στο πλαίσιο της ΕΑΒ/ΟΟΣΑ.

Σύσταση 3

Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ συμφωνούν με τη σύσταση αυτή. Υπάρχει ήδη ένα βασικό σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με την τήρηση των δεσμεύσεων όσον αφορά τον στόχο του 20 %. Εντός των επόμενων 12 μηνών, η Επιτροπή θα επανεξετάσει το σύστημα ενδείξεων του Ρίο για τον εντοπισμό των αδυναμιών και θα προτείνει δράσεις για τη βελτίωση της εφαρμογής του συστήματος.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συμπεριλάβει στοιχεία σχετικά με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για το κλίμα στις ετήσιες εκθέσεις.

Σύσταση 4

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση. Η έναρξη της ανεξάρτητης αξιολόγησης της συμμαχίας όσον αφορά την αλλαγή του κλίματος του πλανήτη έχει προγραμματιστεί τον Δεκέμβριο του 2013.

Σύσταση 5

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη σύσταση και θα επιδιώξει να συμπεριλάβει τις ανταλλαγές πληροφοριών για τη στήριξη και την ενίσχυση του συντονισμού στο επίπεδο της ΕΕ στην ημερήσια διάταξη της ομάδας εμπειρογνομόνων για τα μέσα εφαρμογής (EGI) και του δικτύου πράσινης διπλωματίας.

Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης την έναρξη διαλόγου στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων σχετικά με τις πολυμερείς συμφωνίες για το περιβάλλον (υποομάδα για την αλλαγή του κλίματος).

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Ειδική έκθεση αριθ. 17/2013

Χρηματοδότηση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2014 — 48 σ. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-588-4

doi:10.2865/17692

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/eurodirect/index_el.htm)
ή καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή:

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΣΥΝΙΣΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΝ ΛΟΓΩ ΧΩΡΕΣ. Η ΕΕ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥΣ ΧΟΡΗΓΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ. Η ΕΝ ΛΟΓΩ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑΛΗΓΕΙ ΣΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΟΤΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΚΕ ΟΡΘΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΣΧΕΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΑ. ΩΣΤΟΣΟ, ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ: ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΩΣ ΤΟ 2020, ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΟΥΝ ΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΝΑ ΜΕΙΩΘΕΙ Ο ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ISBN 978-92-9241-588-4

9 789292 415884